

Gemeente

Jabbeke

geeft je ruimte

Visit
Jabbeke

Genieten en beleven

MET WANDEL- EN FIETSRUTES

COLOFON

V.U.	Burgemeester Frank Casteleyn, Dorpstraat 3, 8490 Jabbeke
INHOUD	Werkgroep Toerisme, dienst Cultuur, dienst Lokale Economie, dienst Toerisme, Café Cultuur Jabbeke.
FOTO'S	© AWMM, Jan Baillieu, Ineke Bruynooghe, Johan Collier, Claudia Coudeville, Thierry De Coninck, Erwin Deros, Jan D'Hondt, Karel Hoffman, Natuurpunt Jabbeke, Luc Packo (Damn Yankee), Permekemuseum Jabbeke, Johan Ryheul, SABAM Belgium 2021, Sportimonium (Romain Maes), Tim Van de Velde, Stijn Vandamme, VLM
VORMGEVING & DRUKWERK	Keppie & Keppie
KAARTEN	Cartographie © Geoplan BV i.s.m. Keppie & Keppie
VERTALING	Info Brussels Translation

Gratis te verkrijgen bij de toeristische infopunten en in het gemeentehuis van Jabbeke en Varsenare. Gemeente Jabbeke is niet aansprakelijk voor eventuele wijzigingen in de opgenomen gegevens; deze werden op 1 maart 2025 afgesloten.

Jullie zijn van harte welkom om te genieten van de vele wandel- en fietsroutes in en door onze gemeente. Neem je eigen afval terug mee naar je verblijfplaats of naar huis. Zo kan iedereen genieten van onze omgeving en natuur. Hou de plaatsen proper. Zo zullen we er nog meer en langer van kunnen genieten.

TOERISTISCHE INFOPUNTEN

- » Gemeentehuis Jabbeke, Dorpsstraat 3
- » Gemeentehuis Varsenare, Oude Dorpsweg 58
- » Alainprovist Estaminet, Eernegemweg 88
- » Estaminet Ter Spinde, Stationsstraat 174
- » Restaurant 't Oosthof, Oostmoerstraat 1

Gemeente

Jabbeke

geeft je ruimte

Wie 'Jabbeke' hoort, denkt meteen aan Constant Permeke. Het Permekemuseum, de thuis van de expressionistische kunstenaar, prijkt dan ook aan de top van onze doe-tips. Naast het museum is ook een wandeling in Permekes achtertuin een absolute aanrader. De perfecte inleiding op nog veel meer natuur. Jabbeke pakt immers met tal van bijzondere groengebieden uit: het Maskobos, De Hoge Dijken (Roksempot), de Schobbejak, het Kanaal Brugge-Oostende (met aanpalend de Meetkerkse Moeren) en het Vloethemveld, dat ook rijk aan erfgoed is. Fiets- en wandelliefhebbers genieten hier naar hartenlust van natuur en rust.

Onderweg zijn er genoeg gezellige terrasjes en lekkere eetadresjes om geregeld een pauze in te lassen. Of houd je halt voor een bezoekje aan een lokale producent of kunstenaar? Zelfs in deze digitale tijden blijft Jabbeke een kunstenaarsgemeente bevolkt met beeldhouwers, kunstschilders, glaskunstenaars en keramisten. Al die ambachten worden netjes aangevuld met een rijke waaier streekproducten. Van kazen, yoghurt en ijs over charcuterie, kruiden en honingbier tot chocolade, koekjes, taarten en nog meer lekkers. Kwestie van op krachten te komen om ook de rest van Jabbeke en dat bijzondere erfgoed te ontdekken. De romaanse Sint-Eligiuskerk in deelgemeente Snellegem bijvoorbeeld, hoeve 't Oosthof, waar de bekende Jacob van Maerlant in de 13de eeuw aan de slag was en het orgel van de Sint-Jan-Baptistkerk in Stalhille.

Laat het duidelijk zijn, in Jabbeke heb je ruimte zat om te genieten. De gemeente heeft een rijk verleden, grossiert in gezelligheid, blijft heerlijk authentiek en is slechts een paar paden van Brugge en de kust verwijderd. Kortom, de plek bij uitstek om even een pauze in te lassen. Laat je verwennen in een van de vele gastvriendelijke cafés en restaurants of boek een nachtje in een stemmig verblijf. Zij geven je er graag wat extra uitleg over de culturele, culinaire en natuurtroeven van deze regio.

Echt groen, echt oud, echt weg, echt dichtbij en echt tof! Echt Jabbeke!

werkgroep Toerisme gemeente Jabbeke

Inhoudstafel

ERFGOEDWANDELINGEN

Pieter De Rudder-wandeling	6
Juffrouwen De Man-wandeling	12
Jacob van Maerlant-wandeling	18
Paradijsweg-wandeling	24
Oudlandpolder-wandeling	30
Permekepad	36

NATUURWANDELING

Van Maskobos tot Vloethemveld	40
-------------------------------	----

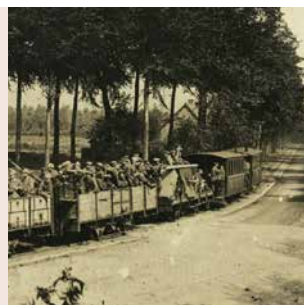
FIETSROUTES

Permeke achterna	44
Romain Maes	50

Vloethemveld	53
Ontdek het Brugse Ommeland	55
Diverse fiets- en looproutes	57
Kidsproof!	59
Eten & drinken	61
Streekproducten	63
Logeren	64
Uitscheurbare wandel- en fietskaarten	67

De Jabbeekse vereniging **Café Cultuur Jabbeke** maakte van diverse locaties leuke erfgoedfilmpjes die focussen op de tijd van toen. Je hoeft alleen maar de QR-code te scannen. Je vindt de codes ter plekke en kunt ze apart opvragen via de vereniging. Veel kijkplezier!

Jabbeke is uitstekend gelegen om de omgeving te ontdekken. Op een boogscheut vind je historische steden zoals Brugge, Oostende en Gent. Ook Ieper en Heuvelland vormen met hun rijke oorlogsverleden een interessante daguitstap. Blijf je ter plekke, ga dan te voet of met de fiets op verkenning. Deze gids bundelt wandel- en fietsroutes zodat je de gemeente volledig leert kennen. De bezienswaardigheden langs deze routes worden kort beschreven. Aanvullend is een toeristische kaart te verkrijgen bij de toeristische infopunten.

HOE JABBEKE BEREIKEN?

Snelweg E40 - afrit 6

Voor reisschema, zie www.delijn.be.

- » Station Brugge (12 km)
- » Station Oostende (15 km)

- » Oostende-Brugge (20 km)
- » Zaventem (109 km)
- » Brussels South Charleroi (148 km)

www.visitjabbeke.be

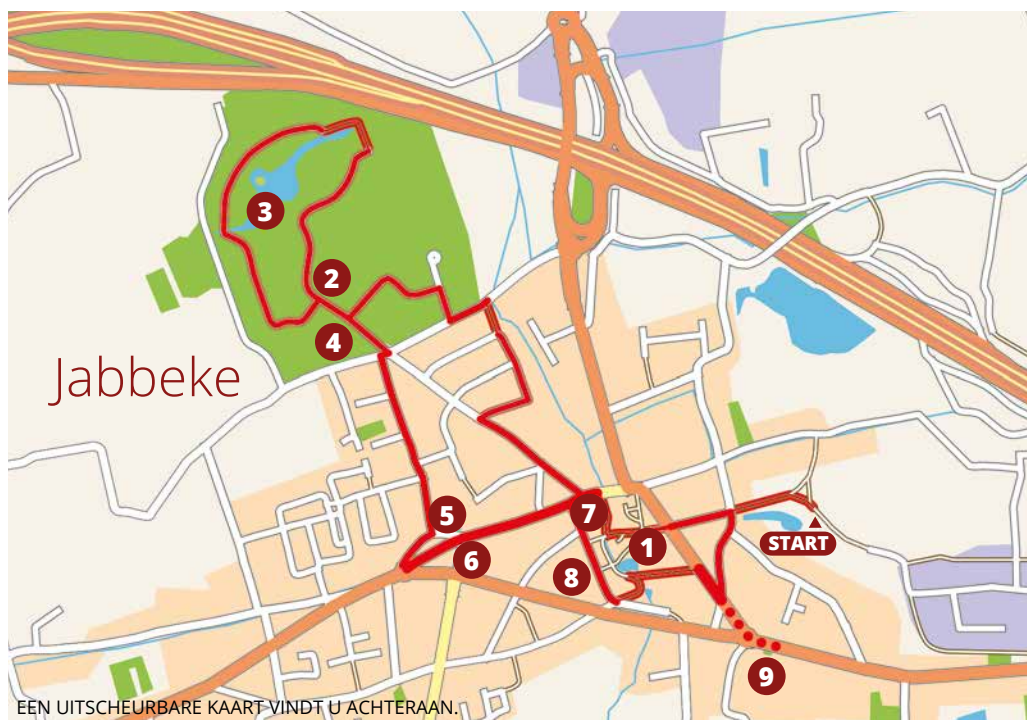

5,5 km

Jabbeke

Pieter De Rudder-wandeling

Niet-bewegwijzerde wandeling

VERTREK

Parking Vrijtijdscentrum Jabbeke,
Vlamingveld 40 (gratis parking)

Misschien heb je al eens van de residentiële wijk Flaminckapark gehoord? Hier stonden ooit twee burchten. En dan is er nog die miraculeuze genezing van Pieter De Rudder op het einde van de 19de eeuw...

START

Het **vrijtijdscomplex** uit 2012, goed voor sport-, jeugd-, culturele infrastructuur en bibliotheek, wordt omringd door een groene oase van wel 5 ha. Met vijver. De dakconstructie verwijst naar de oude hoeve die op deze locatie 2 stond en herinnert aan de grote opslagschuren uit de regio.

1 Jabbeke heeft zijn naam aan de Jabbekebeek te danken en die kreeg in het centrum een nieuwe, rechte look. Bemerkt de **vijfstammige lindeboom** die het geheel bepaalt. Niet toevallig hét symbool van de gemeente. Jabbeke telt immers vijf deelgemeenten. Deze lindeboom, 20 m hoog, werd bij de aanleg van het park

70 m verplaatst om zo het nieuwe park te realiseren. Bemerkt ook hoe het gemeentehuis met een opvallende glazen constructie uitpakt.

2

Verscholen in het groen zie je een rode bakstenen kapel: de **Pieter De Rudderkapel** of Burggraaf Christiaan du Bus de Gisignieskapel uit 1883. Wie genezing wil afsmeaken, is hier aan het goede adres. De kapel is gebouwd op de plaats waar Pieter De Rudder zijn been brak. Er knakte een boom en Pieter hield er een open beenbreuk aan over. Na een bezoek aan de Lourdesgrot van de basiliek van Oostakker-Lourdes volgde een miraculeuze genezing. Boven de deuropening zie je het

wapen van de Gisignies, een familie die in de 19de eeuw in de adelstand verheven werd. Het gietijzeren graf van De Rudder vind je op de begraafplaats aan de kerk van Jabbeke.

3 Op de plaats van het **Flaminckapark** bevonden zich ooit twee domeinen. Een verhaal dat begint met de burcht van Iwein van Straeten, heer van Jabbeke. Hij zetelde als schepen in het Brugse Vrije. Na onenigheid tussen Brugge en het Vrije wordt zijn burcht tijdelijk de zetel van het Vrije. Dit laatste is schering en inslag in de 15de eeuw. Later wordt zijn optrekje eigendom van de familie van Haveskercke (1450), die een nieuwe burcht laat optrekken nabij de burcht. Uiteindelijk komt het domein in 1848 in handen van burggraaf Christian du Bus de Gisignies. Het kasteel, onder tussen vervangen door een veel kleiner neoclassicistisch gebouw met Engels park (1862) (ter hoogte van nr. 28), wordt in 1967 gesloopt. Verschillende onderdelen uit die periode blijven wel bewaard, het koetshuis met de paardenstallen (nr. 35) en de oude boswachterswoning (nr. 27) bijvoorbeeld. In privétuinen zie je verder nog een monument van een hondenkerkhof en van een paardenkerkhof. Die bewijzen fijntjes dat deze 19de-eeuwse familie behoorlijk welstellend was. In een andere privétuin duikt er een bunker uit WO II op en spot je drie betonnen voeten van een zendmast uit deze periode. Halfweg het Flaminckapark zie je de oude ijzeren brug van het kasteelpark. Op het zegel prijkt 'G. VAN ESSCHEN INGENIEUR BREVETE', een verwijzing naar de ontwerper. Opgelet: bij nat weer zijn de houten treden behoorlijk glad!

4 Bij het verlaten van het Flaminckapark bemerk je een kapel, de **Kapel van de Boerinnenbond**. Een Mariakapelletje opge-

trokken in 1936 om het 25-jarig bestaan van de vereniging (FERM) te herdenken. Recht voor je zie je de Caverstraat, de vroegere dreef van het kasteeldomein naar de kerk.

5 De **Molen van Kerrebroeck** kent een rijke geschiedenis en wordt gerestaureerd.

6 Mocht je de weg kwijt zijn, je bevindt je tussen Brussel en Oostende. De 19de-eeuwse kilometerpaal toont dat Frans de voertaal was. De afstand naar Brugge bedroeg 11 km. De Dorpsstraat is een **oude Romeinse weg** die Oudenburg met het Nederlandse Aardenburg verbond. De weg liep parallel met de duinengordel, die links lag. Enkele honderden meters verder was de zee. Vandaag bevindt Jabbeke zich op 8 km van het strand.

7 Op het **kerkhof van de Sint-Blasiuskerk** van Jabbeke spot je de graven van Constant Permeke en **Pieter De Rudder**.

Respectievelijk te vinden aan het dorpsplein en de zuidkant van de kerk. Het **graf van kunstschilder Constant Permeke** en zijn vrouw Marietje Delaere is versierd met een beeld van bevriend kunstenaar Georges Minne. Een detail van 'Brugella-Morte' naar het boek van Georges Rodenbach uit 1892. Het kerkhof telt daarnaast nog heel wat natuurstenen en gietijzeren graven. Een ander bekend graf is dat van Pieter De Rudder, die een miraculeuze genezing te beurt viel in Oostakker (zie 2). Aan de ingang van de kerk merk je ook een grote **gedenkszuil** uit 1921, een herinnering aan de twee wereldoorlogen. Op de hoek met de Kapellestraat stond er in de 17de eeuw een smidse; het huidige gebouw, de voormalige Herberg Sint-Hubert, dateert van een eeuw later. In Constant Permekes tijd, tot 1990, was dit het legendarische café Bij Zulma.

8 VBS De Klimtoren ligt aan het nieuwe park rond de Jabbekebeek. Het oudste deel van de school huist in een voormalig klooster, de kapel (1869) is nog goed zichtbaar. Tegenover de school bevindt zich de voormalige pastorie uit 1958, nu bekend als het Margriethuis en de recentste uitbreiding van de school.

9 Het Permekemuseum bevindt zich in de voormalige woning annex atelier van de beroemde expressionistische schilder-beeldhouwer Constant Permeke: De Vier Winden. Na vele omzwervingen kwam hij in 1929 in het landelijke Jabbeke terecht en hij verbleef hier tot aan zijn dood in 1952. Vanuit zijn heldere atelier keek Permeke uit over de polders en de eindeloze rijen knotwilgen, een landschap dat hem bleef inspireren. Het museum en de tuin zijn terug geopend, na een grondige restauratie. Alle info over het Permekemuseum is te vinden via <https://www.permekemuseum.be/>.

FR

Promenade Pieter De Rudder

Départ : le Vrijetijdscentrum datant de 2012 est situé dans un écrin de verdure de 5 hectares.

- 1 Jabbeke doit son nom au Jabbekebeek, un ruisseau qui s'écoule en ligne droite dans le centre. Remarquez le **tilleul à cinq troncs** qui définit l'ensemble. Ce n'est pas un hasard si c'est le symbole de la commune. Jabbeke compte en effet cinq communes fusionnées.
- 2 La chapelle en briques rouges : la **chapelle Pieter De Rudder** a été construite en 1883, à l'endroit où Pieter De Rudder s'est cassé la jambe à cause de la chute d'un arbre. Résultat : une fracture ouverte, qui a été guérie miraculeusement. La tombe en fonte de Pieter De Rudder se trouve dans le cimetière autour de l'église de Jabbeke.
- 3 Sur le site du **Flaminckapark**, il y avait autrefois deux domaines. L'histoire commence avec la demeure d'Iwein van Straeten, seigneur de Jabbeke. Plus tard, elle est devenue la propriété de la famille van Haveskercke (1450), qui y a fait construire un château. Enfin, en 1848, le domaine est passé aux mains du vicomte Christian du Bus de Gisignies. Le château rénové a été démoli en 1967, mais plusieurs éléments en ont été conservés. À mi-chemin du Flaminckapark, vous pouvez voir le vieux pont en fer du parc du château. Attention: par temps humide, les marches en bois sont assez glissantes !
- 4 En quittant le Flaminckapark, vous verrez la **chapelle Boerinnenbond**. Droit devant vous, vous apercevrez la Caverstraat, l'ancienne drève menant du château à l'église.
- 5 Le **moulin du Kerrebroeck** a connu une riche histoire. Il est en train de restauration.
- 6 Êtes-vous perdu(e) ? Sachez que vous êtes entre Bruxelles et Ostende. La borne kilométrique du 19e siècle prouve que le français était ici la langue officielle. La Dorpsstraat est une ancienne **voie romaine** qui reliait Oudenburg à la ville néerlandaise d'Aardenburg.
- 7 La **tombe de Constant Permeke** se trouve dans le **cimetière de l'église Sint-Blasius** de Jabbeke. Elle est ornée d'une sculpture de son ami, l'artiste Georges Minne, un détail de 'Bruges-la-Morte' d'après le livre de Georges Rodenbach, de 1892. À l'entrée de l'église, ne manquez pas la grande **colonne commémorative** de 1921 en l'honneur des deux guerres mondiales.

8

L'école primaire **De Klimtoren** s'est établie dans le nouveau parc autour du Jabbekebeek. La partie la plus ancienne de l'école se trouve dans un ancien couvent, dont la chapelle (1869) est encore bien visible.

9

Le **musée Permeke** a été aménagé dans la maison et l'atelier du célèbre peintre-sculpteur expressionniste Constant Permeke. Après de nombreuses pérégrinations, celui-ci s'est installé à Jabbeke en 1929 et y a vécu jusqu'à sa mort en 1952. Le musée et le jardin sont ouverts après une restauration complète. Vous trouverez toutes les informations sur <https://www.permekemuseum.be/fr>.

EN

'Pieter De Rudder' walk

Start: the leisure centre (Vrijetijdscentrum), which dates from 2012, is set in a 5-hectare green oasis.

1

Jabbeke owes its name to the 'Jabbekebeek' (stream), which was given a new, straight look in the centre of the town. Note the **five-trunk lime tree** that sets off the whole. Not by chance that it became the town's symbol, for Jabbeke numbers five boroughs.

2

The red brick chapel: the **Pieter De Rudder Chapel** dates from 1883 and was built at the very spot where Pieter De Rudder broke his leg. A tree snapped and Pieter was left with an open leg fracture. But his healing was miraculous. De Rudder's cast-iron grave is situated in the graveyard of Jabbeke church.

3

Flaminckapark once numbered two domains: a story that starts with the fortress of Iwein van Straeten, Lord of Jabbeke. In later years, his abode became the property of the Haveskercke Family (1450), who had a castle built. In 1848, the domain fell into the hands of Count Christian du Bus de Gisignies. The revamped castle itself was demolished in 1967 though several sections were preserved. Mid Flaminckapark you'll spot the castle park's old iron bridge. Mind! In wet weather, the wooden steps are distinctly slippery.

4

As you leave Flaminckapark you'll notice '**Boerinnenbond**' (Union of Farmers' Wives) **Chapel** and, straight ahead of you, Caverstraat, the castle demesne's former avenue to the church.

5

Kerrebroeck Mill has a rich history and is being restored.

6 If you happened to get lost, you'll be pleased to know that you're midway between Brussels and Ostend here. The 19th century kilometre post tells you that French used to be the lingua franca. Dorpsstraat is an ancient **Roman road** that connected Oudenburg to the Dutch town of Aardenburg.

7 At the **graveyard** of Jabbeke's **Saint Blaise Church** you can visit the **grave of Constant Permeke**. The grave is adorned with a sculpture by one of his friends, artist Georges Minne. A detail from 'Bruges-la-Morte' after the 4 book by Georges Rodenbach from 1892. At the entrance to the church you'll notice an imposing **commemorative column** from 1921, a reminder of the two world wars.

8 **VBS De Klimtoren** (primary school) opened its doors next to the new park around the Jabbekebeek (stream). The oldest part of the school is located in a former convent; its chapel (1869) is still clearly visible.

9 **Permeke Museum** is situated in the former home and studio of the famous expressionist painter-sculptor Constant Permeke. After many wanderings he ended up in Jabbeke in 7 1929, where he remained until his death in 1952. The museum and garden are open, after extensive renovation work. You will find all information regarding the museum at <https://www.permekemuseum.be/en>.

3 Auf dem Gelände des **Flaminckaparks** befanden sich einst zwei Domänen. Eine Geschichte, die mit dem Sitz von Iwein van Straeten, Herr von Jabbeke, beginnt. Später ging sein Besitz in das Eigentum der Familie van Haveskercke (1450) über, die eine Burg errichten ließ. Schließlich kam die Domäne 1848 in die Hände des Vicomte Christian du Bus de Gisignies. Das renovierte Schloss selbst wurde 1967 abgerissen. Mehrere Teile sind erhalten geblieben. Auf halbem Weg zum Flaminckapark können Sie die alte Eisenbrücke des Schlossparks sehen. Vorsicht, bei nassem Wetter sind die Holzstufen recht rutschig!

4 Wenn Sie den Flaminckapark verlassen, fällt Ihnen die **Kapelle des Boerinnenbundes** auf. Geradeaus sehen Sie die Caverstraat, die ehemalige Straße vom Schlossgelände zur Kirche.

5 Die **Mühle von Kerrebroeck** hat eine reiche Geschichte und wartet auf ihre Restaurierung.

6 Falls Sie sich verfahren haben, Sie befinden sich hier zwischen Brüssel und Ostende. Der Kilometerstein aus dem 19. Jahrhundert zeigt, dass die Verkehrssprache Französisch war. Die Dorpsstraat ist eine alte **Römerstraße**, die Oudenburg mit der niederländischen Stadt Aardenburg verband.

7 Auf dem **Friedhof der Sint-Blasius-Kirche** in Jabbeke können Sie das **Grab von Constant Permeke** entdecken. Das Grab ist mit einer Statue des befreundeten Künstlers Georges Minne geschmückt. Ein Detail von „Bruges-la-Morte“ nach dem Buch von Georges Rodenbach von 1892. Am Eingang der Kirche fällt auch eine **Gedenksäule** aus dem Jahr 1921 auf, die an die beiden Weltkriege erinnert.

8 Die **Grundschule De Klimtoren** hat sich im neuen Park rund um den Jabbekebeek niedergelassen. Der älteste Teil der Schule befindet sich in einem ehemaligen Kloster, die Kapelle (1869) ist noch deutlich sichtbar.

9 Das **Permeke-Museum** befindet sich im ehemaligen Wohnhaus und Atelier des berühmten expressionistischen Malers und Bildhauers Constant Permeke. Nach einem recht unsteten Leben, ließ er sich 1929 in Jabbeke nieder, wo er bis zu seinem Tod im Jahr 1952 verblieb. Das Museum und der Garten sind nach umfangreichen Renovierungsarbeiten wieder geöffnet. Alle Information über das Museum finden Sie unter <https://www.permekemuseum.be/>.

DE

Pieter De Rudder-Wanderung

Start: Die Freizeitanlage aus dem Jahr 2012 ist von 8 einer 5 Hektar großen grünen Oase umgeben.

1 Jabbeke verdankt seinen Namen dem Bach Jabbekebeek, der im Ortskern einen neuen, geraden Verlauf bekam. Beachten Sie die **fünfstämmige Linde**, die das Ganze bestimmt. Nicht zufällig das Symbol der Gemeinde. Immerhin besteht Jabbeke aus fünf Teilgemeinden.

2 Die Kapelle aus rotem Backstein, die **Pieter-De-Rudder-Kapelle** aus dem Jahr 1883 wurde an der Stelle errichtet, an der sich Pieter De Rudder, von einem umfallenden Baum getroffen, das Bein brach. Der offenen Bruch wurde auf wundersame Weise geheilt. Das gusseiserne Grabmal von De Rudder befindet sich auf dem Friedhof an der Jabbeker Kirche.

4,7 km

Varsenare

Juffrouwen de Man-wandeling

Niet-bewegwijzerde wandeling

VERTREK

Parking kerk Varsenare, Oude Dorpsweg
(gratis parking)

Ontdek Varsenare en de restanten van zijn vele middeleeuwse kastelen. Een wandeling in het spoor van de Romeinen en... de Kelten.

START

In de **Sint-Mauritiuskerk** staat Sint-Mauritius centraal. In het zijaltaar gewijd aan de heilige zie je hem in harnas, hij is dan ook de patroonheilige van de soldaten. Links van de hoofdingang, naast het kerkhof, staat een imposante boom. Deze **vredesboom** werd op 25 maart 1920 geplant, in de hoop dat er nooit meer oorlog zou zijn. Het boompje is ondertussen 25 m hoog en heeft een omtrek van 3,5 m.

1 Vlak na de start van deze wandeling zie je pal achter de kerk een oude hoeve. Die werd door de gemeente aangekocht om zo een eventuele sloop te vermijden. Hier stond **herberg Het Schaeckhof** (1550), later uitgebreid met Brouwerij Den Anker. Beide sloten hun deuren in 1920. Dit moet de groene long van het centrum worden. Aan de overkant merk je de oude pastorie met zijn grote omheinde voortuin op. Die fungeert nu als een afdeling van het **gemeentehuis**.

2 De Zandstraat is een **oude Romeinse weg**, van Oudenburg tot het Nederlandse Aardenburg. Zijn naam verwijst naar de duinengordel en het strand dat ooit vlakbij lag.

3 Het huis rechts op de hoek van de Zandstraat en De Manlaan is **Villa Santa Maria**. De eerste inwoner was baron Jacques de Crombrughe de Loringhe-van Ca-loen de Basseghem, een Brugs advocaat die een zomerverblijf wilde nabij Brugge. Ten zuiden van Brugge strekken zich de

Kasteelbossen uit. Hier werden tijdens de 19de eeuw vele kleine kastelen, heuse zomerpaleizen, opgetrokken. Lees er meer over op pagina 51.

4 Op de hoek met de Legeweg zie je het domein **De Blauwe Torre**, hier had men een eigen ijskelder. Dezer dagen trekt vooral de kopie van de Lourdesgrot alle aandacht. In de volksmond wordt die, sinds de miraculeuze genezing van de vrouw des huizes, **'de Mans Rotse'** genoemd. De grot werd opgetrokken met afbraakmateriaal van de Nieuwegemolen en groeide uit tot een bedevaartsoord. Deze plek is toegankelijk als het park open is (eigendom van de Witte Paters Missionarissen van Afrika). Van hieruit wandel je tot aan het kasteel met de vijver.

5 Het **kasteel De Blauwe Torre** heeft een heel bijzondere geschiedenis. De bekendste inwoner was ongetwijfeld Adolf van Meetkerke, die in St Paul's Cathedral te Londen begraven ligt. Hij was een Vlaams staatsman in de woelige 16de eeuw. In 1916 passeerden ook de Duitse keizer Wilhelm II en zijn zoon hier.

6 In de verte bemerk je de dreef **Hof van Straeten**. Zijn indrukwekkende dubbele rij eiken, beuken en populieren bepalen het landschap. Op het einde van de dreef stond ooit een 12de-eeuwse burcht van de gelijknamige invloedrijke familie.

7 Het Provenhof, waarvan de roots mogelijk teruggaan tot de 9de eeuw, moest de Noormannen afweren. Na de heren van Varsenare (13de eeuw) bewoonden de heren van Gistel dit domein. Het Provenhof werd verschillende keren belegerd, geplunderd, vernield, verbouwd, gewijzigd... De imposante toegangspoort pakt uit met 16de-eeuwse elementen.

8 Bij archeologische opgravingen werden op deze plek hutten en andere relictten uit het **La Tène**-tijdperk gevonden (450 v.Chr. tot 100 n.Chr.). Tijdens WO I waren het Duitse Marinekorps Flandern en de IV Armee hier gestationeerd en ook hun uitgebreide munitiepark bevond zich hier.

9 De dreef Hof van Straeten verbond het domein met de kerk. Het **sport-, jeugd- en cultuurcomplex** in Varsenare draagt de zelfde naam en pakt uit met zowel sport- activiteiten als toneelvoorstellingen, optredens en workshops. Aan de ingang van het complex staat *De Turnster* van Livia

Canestraro, een internationaal gerenomeerd Italiaanse beeldhouwster, gehuwd met wijlen Stefaan Depuydt, een Jabbeekse kunstenaar.

10 Blindenzorg Licht en Liefde werd in 1923 door twee priester-leraars van de blindenschool Spermalie in Brugge opgericht. In eerste instantie om braillectuur aan te reiken. Zo ontstond hier de eerste Vlaamse braillebibliotheek. Aan de andere kant van de straat bevindt zich Huis 45, een tehuis voor niet-werkenden dat ook als dagcentrum fungeert voor mensen met een visuele handicap.

11 Naast het oude kerkhof rondom de kerk vind je in de Oudenburgweg nog een begraafplaats. Hier ligt **Paul Snoek**, alias Edmond André Schietekat (1933-1981), begraven. Hij was kunstschilder en een van Vlaanderens bekendste moderne schrijvers van poëzie en proza. Hij woonde in de Zeeweg in Villa Les Pléiades.

FR

Promenade Juffrouwen de Man

Départ : Saint Maurice occupe une place centrale dans l'**église Sint-Mauritius**. À gauche de l'entrée principale, à côté du cimetière, se dresse un arbre imposant. C'est un **arbre de la paix**, qui a été planté le 25 mars 1920 dans l'espoir qu'il n'y ait plus jamais de guerre.

- 1 Tout près du départ de cette promenade, vous remarquerez une vieille ferme, juste derrière l'église. Il s'agissait de l'**auberge Het Schaeckhof** (1550), à laquelle a été adjointe plus tard la Brasserie Den Anker. Les deux établissements ont fermé leurs portes en 1920. De l'autre côté se trouve l'ancien presbytère avec son grand jardin avant clôturé, abritant aujourd'hui un **service de la commune**.
- 2 La Zandstraat est une **ancienne voie romaine** reliant Oudenburg et Aardenburg, aux Pays-Bas. Son nom fait référence au cordon de dunes et à la plage, auparavant toutes proches.
- 3 La maison à droite à l'angle de la Zandstraat et de la De Manlaan est la **Villa Santa Maria**. Son premier occupant fut le baron Jacques de Crombrughe, un avocat brugeois qui voulait une résidence d'été près de Bruges. Au sud de Bruges s'étendent les Kasteelbossen. De nom-

breux petits châteaux, véritables palais d'été, y ont été construits au 19e siècle.

- 4 À l'angle avec le Legeweg, vous apercevez le domaine **De Blaauwe Torre**, qui possédait sa propre glacière. Aujourd'hui, c'est surtout la reproduction de la grotte de Lourdes qui attire toute l'attention. Dans le langage populaire, on l'appelle '**de Mans Rotse**', depuis la guérison miraculeuse de la maîtresse de maison. Cet endroit est accessible lorsque le parc est ouvert. Il appartient aux Pères Blancs, missionnaires d'Afrique.
- 5 Le **château De Blaauwe Torre** a une histoire très particulière. Son habitant le plus célèbre était assurément Adolf van Meetkerke, qui est enterré dans la cathédrale St. Paul's de Londres. Il s'agit d'un homme d'État flamand qui a vécu au cours du houleux 16e siècle. En 1916, l'empereur allemand Guillaume II et son fils sont également passés par ici.
- 6 Au loin, vous pouvez apercevoir la drève du **Hof van Straeten**, dont l'impressionnante double rangée d'arbres structure le paysage. Au bout de la drève se trouvait jadis un château du 12e siècle appartenant à l'influente famille du même nom.
- 7 Le **Provenhof**, dont les origines remontent possiblement au 9e siècle, devait refouler les Vikings. La porte d'entrée monumentale comporte des éléments du 16e siècle.
- 8 Lors de fouilles archéologiques, des huttes et d'autres vestiges de l'ère de **La Tène** (450 av. J.-C. à 100 apr. J.-C.) ont été découverts sur ce site. Pendant la Première Guerre mondiale, le corps de marine allemand Flandern et la 4e Armée étaient basés ici avec leur important dépôt de munitions.
- 9 La drève du Hof van Straeten reliait le domaine à l'église. À l'entrée du **complexe des sports, de la jeunesse et de la culture** se trouve 'La gymnaste', de Livia Canestraro, sculptrice italienne mondialement réputée et épouse de feu Stefaan Depuydt, un artiste de Jabbeke.
- 10 L'**Institut pour aveugles Licht en Liefde** a été fondé en 1923 par deux prêtres-enseignants de l'école pour aveugles Spermalie de Bruges. L'objectif initial était de fournir des livres en braille. C'est ainsi que la première bibliothèque en braille flamande a vu le jour. De l'autre côté de la rue se trouve Huis 45, un foyer pour personnes sans activité professionnelle qui fait également office de centre de jour pour les personnes souffrant d'un handicap visuel.

11 À côté du vieux cimetière entourant l'église se trouve un autre cimetière sur l'Oudenburgweg. **Paul Snoek**, alias Edmond André Schietekat (1933-1981), y est enterré. Il était artiste peintre et l'un des plus célèbres auteurs modernes de poésie et de prose de Flandre.

EN 'Juffrouwen de Man' walk

Start: in **Saint Mauritius Church**, Saint Mauritius takes centre stage. To the left of the main entrance, next to the graveyard, you'll notice an imposing tree. This **tree of peace** was planted on 25 March 1920 in the hope that the world would never see war again.

- 1** As you start walking, you'll notice an old farmstead right behind the church. This used to be **inn 'het Schaeckhof'** (1550), which was subsequently expanded to accommodate Brewery Den Anker. Both businesses closed their doors in 1920. Across the road you'll notice the former presbytery with its large enclosed front garden. It now houses one of the **town hall's departments**.
- 2** Zandstraat is an **ancient Roman road** that ran from Oudenburg to the Dutch town of Aardenburg. The street derives its name from the belt of dunes and the beach that used to be nearby in times past.
- 3** The dwelling on the right-hand side of the junction between Zandstraat and De Manlaan is **Villa Santa Maria**. Its first occupant was Baron Jacques de Crombrugghe, a Bruges lawyer who wanted a summer retreat in the vicinity of Bruges. South of Bruges, the Kasteelbossen (woodland) extend. During the 19th century, many small castles, veritable summer palaces, were built here.

- 4** On the corner with Legeweg, you'll see Domain **De Blauwe Torre**, which used to have its own ice cellar. Nowadays, the replica of the Lourdes Grotto is what draws visitors. Since the miraculous healing of the lady of the house, it is known as **'de Mans Rotse'** (Man's Rock). This spot is the property of the White Fathers (Missionaries of Africa) and can be visited whenever the park is open to the public.
- 5** De **Blauwe Torre Castle** has a most interesting history. Without a shadow of a doubt, its most famous occupant was Adolf van Meetkerke, who is buried in St. Paul's Cathedral in London. He was a Flemish statesman during the turbulent 16th century. In 1916, also German Kaiser Wilhelm II and his son spent some time here.
- 6** In the distance, you'll notice **Hof van Straeten** Avenue. Its impressive double line of trees determines the landscape. Once upon a time, it led to a 12th century castle owned by an influential family by the same name.
- 7** **'Het Provenhof'**, which possibly dates back to the 9th century, was built to fend off the Vikings. The impressive entrance gate features elements from the 16th century.
- 8** During archaeological digs, huts and other relics from the **La Tène** Period (450 BC to AD 100) were discovered here. During WWI, not only the German Marine Corps Flanders and the IV Armée were stationed here but also their ammunition depot was located here.
- 9** Avenue Hof van Straeten led from the demesne to the church. At the entrance to the **sports, youth and cultural complex**, you'll notice 'The Gymnast' by Livia Canestraro, an internationally renowned Italian sculptress, widow of the late artist Stefaan Depuydt, a native of Jabbeke.
- 10** **'Blindenzorg Licht en Liefde'** was founded by two priests-teachers at the Spermalie School for the Blind in Bruges in 1923, in the first instance to make braille literature more readily available. This is how the first Flemish braille library came to be established here. At the other side of the street, 'Huis 45', a home for people out of work and a day centre for the visually impaired, is located.
- 11** Next to the old churchyard on Oudenburgweg there is another graveyard. Here **Paul Snoek**, alias Edmond André Schietekat (1933-1981), is buried. He was a painter and one of Flanders' most famous modern writers of poetry and prose.

DE Juffrouwen de Man-Wandering

Start: Der Heilige Mauritius ist die zentrale Figur in der **Sint-Mauritius-Kirche**. Links vom Haupteingang, neben dem Kirchhof, steht ein beeindruckender Baum. Dieser **Friedensbaum** wurde am 25. März 1920 in der Hoffnung gepflanzt, dass es nie wieder einen Krieg geben würde.

- 1 Kurz nach dem Beginn dieser Wandering fällt Ihnen hinter der Kirche ein altes Bauernhaus auf. Dies war das **Gasthaus Het Schaeckhof** (1550), später erweitert mit der Brauerei Den Anker. Beide schlossen 1920 ihre Türen. Auf der anderen Seite sehen Sie das alte Pfarrhaus mit seinem großen eingezäunten Vorgarten. Es beherbergt nun eine **Abteilung des Rathauses**.
- 2 Die Zandstraat ist eine **alte Römerstraße**, die von Oudenburg zur niederländische Stadt Aardenburg führt. Der Name bezieht sich auf den Dünengürtel und den Strand, der einst in der Nähe lag.
- 3 Das Haus auf der rechten Seite an der Ecke der Zandstraat und der De Manlaan ist die **Villa Santa Maria**. Ihr erster Bewohner war Baron Jacques de Crombrughe, ein Anwalt aus Brügge, der eine Sommerresidenz in der Nähe von Brügge wollte. Im Süden von Brügge liegen die Kasteelbossen (Schlosswälder). Viele kleine Schlösser, richtige Sommerpaläste, wurden hier im 19. Jahrhundert gebaut.
- 4 An der Ecke mit dem Legeweg können Sie die Domäne **De Blauwe Torre** sehen, wo man früher einen eigenen Eiskeller hatte. In diesen Tagen zieht die Kopie der Lourdes-Grotte die ganze Aufmerksamkeit auf sich. Im Volksmund wird sie seit der wundersamen Heilung der Hausherrin die „**Mans Rotse**“ genannt. Dieser Ort ist zugänglich, wenn der Park geöffnet ist und gehört den Weißen Vätern (Missionare von Afrika)).
- 5 Das **Schloss De Blauwe Torre** hat eine ganz besondere Geschichte. Ihr berühmtester Bewohner war zweifellos Adolf van Meetkerke, der in der St. Paul's Cathedral in London begraben ist. Er war ein flämischer Staatsmann im turbulenten 16. Jahrhundert. Im Jahr 1916 kamen hier auch der deutsche Kaiser Wilhelm II. und sein Sohn durch.
- 6 In der Ferne sehen Sie die **Hof van Straeten** Allee. Ihre beeindruckende doppelte Baumreihe dominiert die Landschaft. Am Ende der

Allee befand sich früher eine Burg aus dem 12. Jahrhundert, die der einflussreichen Familie gleichen Namens gehörte.

- 7 Der **Provenhof**, dessen Ursprung möglicherweise bis ins 9. Jahrhundert zurückreicht, musste sich gegen die Wikinger wehren. Das imposante Eingangstor ist mit Elementen aus dem 16. Jahrhundert verziert.
- 8 Archäologische Ausgrabungen haben an dieser Stelle Hütten und andere Relikte aus der **La-Tène-Zeit** (450 v. Chr. bis 100 n. Chr.) zutage gefördert. Während des Ersten Weltkriegs waren hier das deutsche Marinekorps Flandern und die IV. Armee stationiert, deren umfangreiches Munitionsdepot sich hier befand.
- 9 Die Gasse Hof van Straeten verband die Domäne mit der Kirche. Am Eingang des **Sport-, Jugend- und Kulturkomplexes** steht „Die Turnerin“ von Livia Canestraro, einer international bekannten italienische Bildhauerin und Witwe des verstorbenen Künstlers Stefaan Depuydt aus Jabbeke.
- 10 Das **Blindenheim Licht en Liefde** wurde 1923 von zwei Priesterlehrern der Spermalie-Blindenschule in Brügge gegründet. Der ursprüngliche Zweck war die Bereitstellung von Braille-Lesematerial. So entstand die erste flämische Bibliothek für Blindenschrift. Auf der anderen Straßenseite befindet sich Huis 45, ein Heim für nicht arbeitende Menschen ohne Arbeit, das auch als Tagesstätte für Sehbehinderte fungiert.
- 11 Neben dem alten Friedhof rund um die Kirche finden Sie einen weiteren Friedhof im Oudenburgweg. Hier liegt **Paul Snoek**, alias Edmond André Schietekat (1933-1981) begraben. Er war ein Maler und einer der berühmtesten modernen Schriftsteller und Dichter Flanderns.

4,2 km (te verlengen tot 10 km)

Snellegem

Jacob van Maerlant-wandeling

EEN UITSCHETBARE KAART VINDT U ACHTERAAN.

Niet-bewegwijzerde wandeling

VERTREK

Dorpsplein Snellegem, Kerkeweg
(gratis parking)

Wie Snellegem zegt, zegt ook Jacob van Maerlant. Deze middeleeuwse schrijver en dichter woonde in de schaduw van 't Oosthof. Snellegem is bovendien een unieke archeologische schat in Europa, hier werd een nooit eerder gezien aantal Merovingische langhuizen ontdekt.

START

Het dorpsplein van Snellegem onderging onlangs een metamorfose. Aan dit plein grenzen sinds oudsher enkele belangrijke locaties: 't Oosthof, een vroegere brouwerij, een school en de dubbele kerk Sint-Eloois.

't Oosthof is dat majestueuze witte, omwalde gebouw. Dit is de oudste hoeve in West-Vlaanderen en dus goed voor een rijke, bewogen geschiedenis. Ridders in dienst van de Engelse koning verbleven hier en dit was ooit de centrale zetel van een Merovingisch en Karolingisch kroondomein. Later stond hier onder meer een burch van de heren van Rode en van de heren van Meetkerke. Nu rest alleen de hoeve met haar 15de- en 16de-eeuwse elementen. Op 't Oosthof was ook een jonge schrijver-dichter in dienst. **Jacob van Maerlant** verwierf later internationale faam en heeft een monument op het dorpsplein.

Links van het Oosthof staat een boerenpaard, een kunstwerk **van Fernand Bonny, Oscar** getiteld. Dit betonnen beeld verwijst naar de jaarlijkse Snellegemse paardenwijing in augustus, een traditie sinds de 18de eeuw.

8 doden. De grootste dodentol tijdens de oorlog in de gemeente.

2

Wie een afspraak maakte, kan nu naar de **Velodroom**. Meer info bij de Romain Maes-fietsroute. www.museumvelodroom.be.

3

De gerestaureerde **Boerenmolen** is een van de vele molens die Jabbeke telde. Deze molen was eigendom van een groep boeren en dat gaf de molen zijn duidelijke naam. De **vijver** van visclub de Molenvissers, een prachtig stukje natuur, ontstond in 1971 bij de aanleg van nieuwe wegen.

1

In Westmoere ligt het **voormalige tram-tracé** Brugge-Diksmuide. Tot halfweg de vorige eeuw pufte hier een stoom- en dieselt tram, Camieltje. Op 12 februari 1942 werd de tram tussen het centrum van Snellegem en de grens van Zedelgem door een Brits vliegtuig beschoten. Het gevolg?

- 4 Het **Hanseewkappelletje**, opgedragen aan Onze-Lieve-Vrouw, werd halfweg de vorige eeuw opgetrokken als dank voor een genezing. Verderop in de Isenbaertstraat en Boterstraat werden bij archeologische opgravingen verschillende **Merovingische langhuizen** (5de en 8ste eeuw) ontdekt. Reeds meer dan 18. Uniek in Europa!

5 Merkte je de **kapel van de Boerinnenbond** (1936) op? Je vindt ze verscholen in het groen, net in de bocht tussen huisnummers 37 en 39. De ideale plaats om even tot rust te komen.

6 Ook een bezoekje aan de **kerk van Snellegem** is de moeite waard. Naast het neogotische deel duikt een prachtig romaans kerkje op. In de 7de eeuw prijkte hier een houten kerkje gewijd aan Sint-Elooi. De parochie Snellegem richtte later de Sint-Salvatorskathedraal in Brugge op. Zonder dit kerkje had Brugge nu dus geen kathedraal ...

Zoals in iedere deelgemeente worden ook hier de gesneuvelden van WO I herdacht. Op een gedenksteen aan de ingang van de kerk staan alle namen vermeld. Voor het eerst in de geschiedenis werden alle gesneuvelden met naam genoemd, voorheen was die eer enkel voor officieren weggelegd.

Aan het dorpsplein, langs 't Oosthof en de school, vertrekt de bewegwijzerde wandelroute **Baekelandtpad** (10 km). De bende van Baekelandt opereerde in deze contreien via Vloethemveld. Dat gebied strekte zich toen veel verder uit en zo kon de bende tot in Snellegem roven.

De **Muzewandeling** (groene vierkante signalisatie, 11 km) start ook op het dorpsplein van Snellegem. In het Vloethemveld bewonder je de 'Muze' van de boswachter, een houtsculptuur in een dode boom, om via de Boerenmolen terug te keren. Bij nat weer heb je stevige wandelschoenen nodig en is deze wandelroute niet buggy-proof.

FR

Promenade Jacob van Maerlant

Départ : la place du village de Snellegem a récemment subi une métamorphose. Cette place est bordée depuis toujours de plusieurs bâtiments importants: l'Oosthof, une ancienne brasserie, une école et la double église de Sint-Eloois.

L'**Oosthof** est un majestueux bâtiment aux murs blancs: il s'agit de la plus ancienne ferme de Flandre occidentale et son histoire est donc riche et mouvementée. Un jeune écrivain et poète était également employé à l'Oosthof: Jacob van Maerlant, qui a par la suite acquis une renommée internationale et a même eu droit à un monument sur la place du village.

À gauche de l'Oosthof se trouve un cheval de trait, une œuvre d'art de **Fernand Bonny** intitulée « **Oscar** ». Cette sculpture en béton fait référence à la bénédiction annuelle des chevaux de Snellegem en août.

1 À Westmoere se trouve l'**ancienne voie de tram** Bruges-Dixmude. Jusqu'à la moitié du siècle dernier, un tramway à vapeur et diesel, Camieltje, y circulait. Le 12 février 1942, le tramway a été mitraillé entre le centre de Snellegem et la frontière de Zedelgem par un avion britannique. Le résultat ? Huit habitants ont péri, soit le plus grand nombre de victimes de guerre que la commune eut à déplorer.

2 Si vous avez pris rendez-vous, vous pouvez aller visiter le **Velodroom**. Plus d'infos sur l'itinéraire cyclable Romain Maes. www.museum.develodroom.be.

3 Le **Boerenmolen**, restauré, est l'un des nombreux moulins à vent de Jabbeke. Il appartenait à un groupe d'agriculteurs, d'où son nom sans équivoque. L'**étang** du club de pêche des Molenvissers, un beau coin de nature, a été créé en 1971 lors de la construction de nouvelles routes.

4 La **chapelle Hanseeuw**, dédiée à la Vierge, a été construite au milieu du siècle dernier en remerciement d'une guérison. Plus loin, dans l'Isenbaertstraat et la Boterstraat, plusieurs **longères mérovingiennes** (5e et 8e siècles) ont été découvertes lors de fouilles archéologiques. Il y en a plus de 18, et elles sont uniques en Europe !

5 Avez-vous remarqué la **chapelle du Boerinnenbond** (1936) ? Vous la trouverez cachée dans la verdure, juste dans le virage entre les

numéros de maison 37 et 39. L'endroit idéal pour une petite pause.

6 L'**église de Snellegem** mérite également une visite : une magnifique petite église romane subsiste encore à côté de la partie néo-gothique.

'Jacob van Maerlant' walk

EN

Start: Snellegem's town square recently underwent a real metamorphosis. From time immemorial a number of important buildings abutted onto the square: the Oosthof, a former brewery, a school and twin church Saint Eligius.

The **Oosthof** is that majestic, white, walled building, the oldest farmstead in West Flanders with a rich, eventful history. The Oosthof even had its own young resident writer-poet. In later years, Jacob van Maerlant rose to international fame, earning him a statue on the town square.

The draught horse to the left of the Oosthof is a work of art by **Fernand Bonny**, called '**Oscar**'. This concrete statue celebrates the annual blessing of horses, which takes place in Snellegem during the month of August.

1 In Westmoere lies the former Bruges-Diksmuide **tram track**. Up and until the middle of the previous century a steam and diesel tram, Camieltje, chugged along here. On 12 February 1942, between the centre of Snellegem and the border with Zedelgem, the tram came under fire from a British aircraft. The toll? 8 casualties. The highest death toll in the village during the war.

- 2 If you pre-booked, you can now visit the **'Velodroom'** (museum). Further details under the 'Romain Maes' cycle route and at www.museumdevelodroom.be.
- 3 The restored **Boerenmolen** (Farmers' Mill) is only one of the many mills Jabbeke numbered. This particular mill was owned by a group of farmers as its Dutch name suggests. The **pond** of fishing club 'de Molenvissers', a stunning bit of nature, was created in 1971 while new roads were constructed.
- 4 **Hanseeuw Chapel**, dedicated to Our Lady, was built in the middle of the previous century as a token of gratitude for a cure. During an archaeological dig further down Isenbaertstraat and Boterstraat several **Merovingian long-houses** (5th and 8th century) were discovered. So far more than 18! Unique in Europe!
- 5 Spotted the **Boerinnenbond** (Union of Farmers' Wives) **Chapel** (1936)? You'll find it hidden amid the greenery, right on the bend between house numbers 37 and 39. The ideal spot for a breather!
- 6 **Snellegem church** is also worth a visit. Alongside the section in the Gothic Revival style, a stunning little Roman church catches the eye.

Dampf- und Dieselstraßenbahn, die Camieltje. Am 12. Februar 1942 wurde die Straßenbahn zwischen dem Zentrum von Snellegem und der Grenze von Zedelgem von einem britischen Flugzeug beschossen. Es gab acht Tote. Die größte Anzahl von Todesopfern während des Krieges in der Gemeinde.

- 2 Diejenigen, die einen Termin vereinbart haben, können nun zum **Velodrome** gehen. Mehr Informationen zur Romain-Maes-Radroute. www.museumdevelodroom.be.
- 3 Die restaurierte **Boerenmolen** ist eine der vielen Mühlen von Jabbeke. Diese Mühle war im Besitz mehrerer Bauern, das erklärt ihren Namen. Der **Teich** des Angelvereins Molenvissers, ein wunderschönes Stück Natur, wurde 1971 beim Bau neuer Straßen angelegt.
- 4 Die **Hanseeuw-Kapelle**, die der Muttergottes geweiht ist, wurde in der Mitte des letzten Jahrhunderts als Dank für eine Heilung erbaut. Weiter in der Isenbaertstraat und der Boterstraat wurden bei archäologischen Ausgrabungen mehrere **merowingische Langhäuser** (5. und 8. Jahrhundert) entdeckt. Bereits mehr als 18. Einzigartig in Europa!
- 5 Ist Ihnen die **Kapelle des Boerinnenbonds** (1936) aufgefallen? Sie finden sie versteckt im Grünen, genau in der Kurve zwischen den Hausnummern 37 und 39. Der ideale Ort für eine Pause.
- 6 Auch die **Kirche von Snellegem** ist einen Besuch wert. Neben dem neugotischen Teil erhebt sich eine schöne romanische Kirche.

DE Jacob van Maerlant Wanderung

Start: Der Dorfplatz von Snellegem erfuhr vor kurzem eine regelrechte Metamorphose. Seit jeher grenzt dieser Platz an einige wichtige Orte: den Oosthof, eine ehemalige Brauerei, eine Schule und die Doppelkirche von Sint-Eloois.

Der **Oosthof** ist das majestätische Gebäude mit den weißen Mauern. Es ist das älteste Gehöft in Westflandern und hat daher eine reiche und bewegte Geschichte. Auch ein junger Schriftsteller und Dichter war auf dem Oosthof tätig. Jacob van Maerlant gelangte später zu internationalem Ruhm und einem Denkmal auf dem Dorfplatz.

Links vom Oosthof steht ein Bauernpferd, ein Kunstwerk von **Fernand Bonny** mit dem Titel „Oscar“. Diese Betonskulptur nimmt Bezug auf die jedes Jahr im August stattfindenden Segnung der Pferde in Snellegem.

- 1 In Westmoere liegt die **ehemalige Straßenbahnlinie** Brügge-Diksmuide. Bis Mitte des letzten Jahrhunderts schnaufte hier eine

5,1 km (te verlengen tot 18 km)

Zerkegem

Paradijsweg-wandeling

EEN UITSCHETSBARE KAART VINDT U ACHTERAAN.

Niet-bewegwijzerde wandeling

VERTREK

Parking dorpsplein Zerkegem, Bekegem-sstraat (gratis parking)

Zerkegem grossiert in plekken die rust en stilte uitstralen en pakt daarnaast ook uit met een portie onbekend erfgoed. Je ontdekt hier bijvoorbeeld het oudste kapelletje van de gemeente.

START

Al in 765 wordt Zekergem, als Sirigoheim, voor het eerst vermeld. Waarschijnlijk als onderdeel van het Merovingisch kroondomein Snellegem. Tijdens opgravingen werd een Frankisch graf gevonden met daarin een 5de-eeuwse urne. In 1958 kon je die urne op de Wereldtentoonstelling in Brussel bewonderen, vandaag zit ze in de collectie van het abdijmuseum Ten Duinen in Koksijde.

Het domein Zerkegem, met patroonheilige Sint-Vedastus, was afhankelijk van de abdij van Atrecht (Arras) in Frankrijk. In Zerkegem staat de **Sint-Vedastuskerk** dan ook centraal. De oudste delen van de kerk dateren uit de 13de eeuw. In de 19de eeuw werd deze hallenkerk, de drie beuken hebben dezelfde hoogte, uitgebreid met een neogotische toren. Aan de ingang valt de altaarsteen op met links een middeleeuwse grafsteen die als dorpel gebruikt wordt. In de muur zie je enkele oude ingemetselde grafstenen.

1 De witgekalkte boerderij **Hof Ter Walle** dateert uit de 15de eeuw. De huidige gebouwen werden opgetrokken in de 18de en 19de eeuw. De periode waarin Jacques Robrechts, eigenaar van het hof, schepen van het Brugse Vrije en luitenant van de Duinengarde was.

2 De **Paradijsweg** biedt een heerlijk zicht over de velden. Spot je de verborgen visvijvers? De grootste is 4 ha. Een waar paradijs voor vissers en vogels. In het weekend geniet je op het terrasje aan de visvijver.

3 In de **Mosselstraat** zie je de enige twee restanten van personeelsbunkers uit WO II. Waarschijnlijk een versterkt punt van de Duitse 5 Fahrkolonne van de 306 Infanterie Division, die hier gevestigd was.

4 De gemeente Jabbeke heeft vandaag een pastorale federatie, vroeger had iedere kern zijn eigen pastoor. De **oude pastorie**

Je kunt deze wandeling uitbreiden door de zeshoekige bordjes van het **Ter Wal-lepad** te volgen (een lus van 18 km). Inpikken doe je aan de kerk, volg de Snellegemstraat of sluit aan na de pastorietauin in de Jabbekestraat.

Als je het Ter Wallep pad volgt vanaf de Jabbekestraat kom je langs het natuurreserveaat **Hoge Dijken**, in de volksmond 'Roksempuut' genoemd. Dit toegankelijk gebied ligt op de grens van Jabbeke en Oudenburg. De put ontstond na de aanleg van de autosnelweg tussen Jabbeke en Veurne (1973) en is dé toplocatie om vogels te observeren. De grootste kolonie oeverzwaluwen bijvoorbeeld. Het bezoekerscentrum ligt aan de Oude Brugseweg 239 in Roksem en is al net zo'n aanrader.

werd opgetrokken op het einde van de 19de eeuw en enkele jaren geleden opgeknapt. Vzw Stapsteen, een project voor begeleid wonen, bracht er enkele appartementen onder. Achter het gebouw ligt de **openbare pastorietauin**. Een oase van rust en een ontmoetingsplaats voor de dorpelingen. Hier bevond zich de eerste pastorie van Zerkegem. Een 17de-eeuwse omwalde pastorie met een bewogen geschiedenis. Want in 1813, op Sint-Elooisavond, werd zowel de pastoor als zijn dienstbode hier vermoord aangetroffen. De bevolking verdacht onmiddellijk het Franse leger dat in een verder gelegen bos gelegerd was. De moord werd nooit opgehelderd, maar het Maskobos wordt sindsdien het Moorde-naarsbos genoemd.

5 Op de kruising van drie straten staat de **Mariakapel** of de kapel van Onze-Lieve-Vrouw van Altijddurende Bijstand. Deze recent gerestaureerde kapel dateert van 1724 en is de oudste kapel van de gemeente. Op de gevel zie je voor een onverklaarbare reden een andere datum vermeld.

6 Zerkegem had, zoals alle landelijke gehuchten, heel wat molens. In de Vedas-

tusstraat stond de **Kleine Molen** alias de Nieuwe Zakmolen. Bij het noordelijker gelegen Hoge Dijken-natuurreervaat pronkte een tweede staakmolen. Deze Hogedijkmolen (1623) werd rond 1850 op een torenkot geplaatst. Na een verhuis in 1923 kun je de molen vandaag in Zarren bewonderen, waar hij bekendstaat als de Wullepitmolen.

7 Op het dorpspleintje zie je een monument ter ere van **Romain Maes**, die in 1935 op spectaculaire wijze de Ronde van Frankrijk won. Het werk is van de hand van de lokale kunstenaar Marcel Vandenbilcke. Meer weten over Romain Maes? Trap dan in zijn sporen met de Romain Maes-fietsroute (info in deze gids).

FR

Promenade Paradijsweg

Départ : Zerkegem est mentionnée pour la première fois sous le nom de Sirigoheim dès l'année 765. Elle faisait probablement partie du domaine de la couronne mérovingienne de Snellegem.

Le domaine de Zerkegem, avec son saint patron Sint-Vedastus, dépendait de l'abbaye d'Atrecht (Arras) en France. L'**église Sint-Vedastus** occupe donc une place centrale à Zerkegem. Au 19e siècle, cette église-halle a été flanquée d'une tour néo-gothique.

- 1 La ferme **Hof Ter Walle**, blanchie à la chaux, date du 15e siècle. Les bâtiments actuels ont été construits aux 18e et 19e siècles.
- 2 Le **Paradijsweg** offre une belle vue sur les champs. Vous voyez les étangs poissonneux dissimulés dans la verdure ? Le plus grand fait 4 hectares. Un véritable paradis pour les pêcheurs et les oiseaux.
- 3 Dans la **Mosselstraat**, vous pouvez apercevoir les deux seuls vestiges de bunkers personnels de la Seconde Guerre mondiale. Probablement un point de renfort de la 5e Fahrkolonne allemande de la 306e division d'infanterie qui se trouvait ici.
- 4 Derrière l'**ancien presbytère rénové** se trouve le **jardin public** du presbytère. Ce qui est aujourd'hui une oasis de paix et de tranquillité abritait au 17e siècle un presbytère fortifié à l'histoire mouvementée. C'est en effet ici qu'en 1813, la veille de la Saint-Éloi, le prêtre et son serviteur ont été retrouvés assassinés. La population a immédiatement soupçonné l'armée française, stationnée dans une forêt plus loin. Le meurtre n'a jamais été élucidé, mais depuis, le Maskobos est appelé Moordenaarsbos, le bois des assassins.
- 5 Au coin des trois rues se trouve la **chapelle Maria**. Cette chapelle récemment restaurée date de 1724 et est la plus ancienne chapelle de la commune. Mais étrangement, c'est une autre date qui est mentionnée sur la façade.
- 6 Comme tous les hameaux ruraux, Zerkegem comptait de nombreux moulins. Dans la Vedastusstraat se trouvait le **Kleine Molen**, également connu sous le nom de Nieuwe Zakmolen. Près de la réserve naturelle Hoge Dijken, au nord, il y avait un deuxième moulin. Ce Hogedijkmolen (1623) se trouve maintenant à Zarren où il est connu sous le nom de Wullepitmolen.

7

Sur la place du village, vous pouvez voir un monument érigé en l'honneur de **Romain Maes**, qui a remporté une spectaculaire victoire au Tour de France en 1935. Il s'agit d'une œuvre de l'artiste local Marcel Vandenbilcke. Vous voulez en savoir plus sur Romain Maes ? Pédalez dans ses traces en suivant l'itinéraire cyclable Romain Maes.

EN

'Paradijsweg' walk

Start: the first mention of Zekergem, in the form of Sirigoheim, dates back to 765, probably as part of the Merovingian Crown Domain Snellegem.

The domain of Zerkegem, with Saint Vaast as patron saint, formed part of the Abbey of Arras in France, reason why **Saint Vaast Church** takes pride of place in Zerkegem. During the 19th century, a tower in the Gothic Revival style was added to this hall church.

1

Whitewashed farmstead '**Hof Ter Walle**' dates from the 15th century. The current buildings were constructed during the 18th and 19th centuries.

2

Paradijsweg offers a stunning view of the fields; did you spot the hidden fish ponds? The largest one is 4 hectares in size. A veritable paradise for anglers and birds.

3

On **Mosselstraat**, you get to see the only two remnants of the personnel bunkers from WWII. Possibly a stronghold of the German 5 Fahrkolonne of the 306 Infantry Division, that was stationed here.

4

The **parish garden**, behind the **former refurbished presbytery**, is open to the public. Now an oasis of peace, this 17th century walled

presbytery had quite an eventful past. In 1813, on St Eloi Night, both the priest and his house-keeper were found murdered here. The locals immediately suspected the French army that was camped in a forest further away. The murders were never solved but, ever since, Maskobos is known as Moordenaarsbos (Murderers' Forest).

5 The **Chapel of Our Lady** is situated on the corner of three streets. This recently renovated chapel dates from 1724 and is the town's oldest chapel. Funnily enough, the facade features another date.

6 Like many rural hamlets, Zerkegem used to have quite a number of mills. The **'Kleine Molen'** alias the 'Nieuwe Zakmolen' was located on Vedastusstraat. Near the more northerly 'Hoge Dijken' nature reserve, there was also a second mill. This 'Hogedijkmolen' (1623) is now situated in Zarren, where it is known as the 'Wullepitmolen'.

7 On the town square you'll see a monument to **Romain Maes**, who won the Tour de France in 1935 in the most spectacular way. It was sculpted by local artist Marcel Vandenbilcke. Want to find out more about Romain Maes? Then pedal in his tracks! Romain Maes cycle route.

aus dem Zweiten Weltkrieg sehen. Wahrscheinlich ein Stützpunkt der deutschen 5 Fährkolonne der 306 Infanterie-Division, die hier stationiert war.

4 Hinter dem alten **renovierten ehemaligen Pfarrhaus** liegt der **öffentliche Pfarrgarten**. Eine Oase der Ruhe. Hier befand sich früher ein ummauertes Pfarrhaus aus dem 17. Jahrhundert mit einer wechselvollen Geschichte. Denn 1813, in der Nacht von Saint-Elois, wurden hier sowohl der Pfarrer und sein Diener ermordet aufgefunden. Die Bevölkerung verdächtigte sofort die französische Armee, die in einem weiter entfernten Wald stationiert war. Der Mord wurde nie aufgeklärt, aber seither wird Maskobos der Mörderwald genannt.

5 An der Einmündung von drei Straßen steht die **Marienkappelle**. Diese kürzlich restaurierte Kapelle stammt aus dem Jahr 1724 und ist die älteste Kapelle der Gemeinde. Auf der Fassade sehen Sie merkwürdigerweise ein anderes Datum.

6 Wie alle ländlichen Ortschaften hatte auch Zerkegem einige Mühlen. In der Vedastusstraat stand die **Kleine Molen** (Kleine Mühle) alias die Nieuwe Zakmolen. In der Nähe des Naturschutzgebietes Hoge Dijken im Norden gab es eine zweite Mühle. Diese Hogedijkmolen (1623) steht jetzt in Zarren, wo sie als Wullepitmolen bekannt ist.

7 Auf dem Dorfplatz befindet sich ein Denkmal zu Ehren von **Romain Maes**, der 1935 spektakulär die Tour de France gewann. Es ist ein Werk des lokalen Künstlers Marcel Vandenbilcke. Sie möchten mehr über Romain Maes erfahren? Dann folgen Sie seinen Spuren auf der Romain Maes-Fahrradroute.

DE Paradijsweg Wanderung

Start: Bereits 765 wird Zekergem, als Sirigoheim, erstmals erwähnt. Wahrscheinlich als Teil der merowingischen Krongomäne Snellegem.

Die Domäne von Zerkegem mit ihrem Schutzpatron, dem Heiligen Vedastus, war von der Abtei Atrecht (Arras) in Frankreich abhängig. Daher befindet sich die **St.-Vedastus-Kirche** in Zerkegem an prominenter Stelle. Im 19. Jahrhundert wurde diese Saalkirche um einen neugotischen Turm erweitert.

1 Das weiß gekalkte Bauernhaus **Hof Ter Walle** stammt aus dem 15. Jahrhundert. Die heutigen Gebäude wurden im 18. und 19. Jahrhundert errichtet.

2 Der **Paradijsweg** bietet eine wunderschöne Aussicht über die Felder, sehen Sie die versteckten Fischteiche? Der größte ist 4 Hektar groß. Ein wahres Paradies für Angler und Vögel.

3 In der **Mosselstraat** können Sie die einzigen beiden Überreste von Mannschaftsbunkern

3,6 km (te verlengen tot 11 km)

Stalhille

Oudlandpolder-wandeling

EEN UITSCHETSBARE KAART VINDT U ACHTERAAN.

Niet-bewegwijzerde wandeling

VERTREK

Kalsijdeweg Stalhille, achterkant kerk
(gratis parking)

Stalhille, of de parel van het noorden, heeft een rijke geschiedenis, die verbonden is aan de Yperleet, het kanaal Brugge-Oostende. Natuur en erfgoed gaan hier hand in hand.

START

Stalhille is deel van een van de oudste polders, de Oudlandpolders. De eerste vermeldingen dateren al uit 1247. Van hieruit kijk je tot aan het kanaal Brugge-Oostende en zie je hoe de wind speelt met de grashalmen. Een open vlakte dus met in de verte een restant van Molen Verburgh. De wieden ruilden plaats voor een mansardedak, want de molen werd tot woning omgebouwd.

Houd halt aan de **Sint-Jan Baptistkerk** en ontdek op het kerkhof de talrijke gietijzeren kruisen. Deze geklasseerde kerk gaat praat op zijn goed bewaarde **orgel**, gemaakt door **Jacob van Eynde** (leper) en gebouwd in 1715-1716.

3

Schobbejak, een natuurgebied in de polders, ontstond uit een samenwerking tussen de lokale landbouwers en het Agentschap voor Natuur en Bos, dat ca. 20 ha in beheer heeft. De grutto, tureluur, scholekster en de bruine kiekendief zijn hier thuis. In de rietlanden broedt de Cetti's zanger en in de winter is dit een foerageergebied voor watervogels.

4

Het **kanaal Brugge-Oostende** snijdt door dit landschap heen. Dit kanaal ontstond toen de Yperleet werd rechtge-

1

Op nr. 18 vind je een **imkerij en glasblazerij**. Je verneemt hier dus alles over glasblazen en bijen. Tijd voor een glaasje honingbier of honingthee?

Op de Kalsijdeweg nr. 16 bevond zich vanaf 1819 de allereerste gemeentelijke school van Stalhille, in 1874 verhuisde het schooltje naar de Cathilleweg.

2

De **Cathilleweg** is de centrale weg in Stalhille. Tot eind jaren 70 passeerde alle verkeer naar de kust hier. Gelukkig bracht de expresweg N377 soelaas. In nr. 88, een herberg en smidse uit 1874, huisde het gemeentehuis van Stalhille. Tot de fusie van Stalhille met Jabbeke in 1976 was dit café ook gemeentehuis en omgekeerd. Wat verder, in nr. 68, vind je een kruidenwinkel. Goed voor meer dan 100 verschillende kruiden, allerlei natuurproducten en een heerlijk zomerterras in de

3

Aan de Stalhillebrug wandel je langs de vaart verder richting Brugge (Vaartdijk Noord). Volg de zeshoekige bordjes van het **Nachtegaalpad**. Deze lus van 11 km serveert je tot aan Nieuwegebrug puur poldergeluk.

trokken om de 14de-eeuwse wolhandel tussen Brugge en Engeland te vergemak-

kelijken. Dankzij dit kanaal verrezen hier verschillende steenbakkerijen. Vermoedelijk werden vele burchten en kastelen uit de regio opgetrokken met stenen uit deze Stalhilse steenbakkerijen. Vandaag is dit de plek bij uitstek om zorgeloos rechtdoor te fietsen, te wandelen en te genieten van de natuur. Opgelet, er zijn slechts drie oversteken. Wie liever komt aangevaren, meerkt aan in Jabbeke, waar twee aanlegsteigers wachten.

5 Stalhillebrug is dé fotospot van Jabbeke. De wandel- en fietsbrug gaat, als een vliegend tapijt, sierlijk omhoog telkens als er een schip passeert. Maar toch heerste hier niet altijd peis en vree. Op 16 november 1580 vond aan de overkant van het kanaal een kleine veldslag, of een grote schermutseling, plaats. Spaansgezinde en katholieke ruiters van de prins van Parma (ook wel de paternosterdragers genoemd) bekampten Schotse ruiters en troepen onder bevel van kolonel Henry Balfour. De Schotten vochten voor de Geuzen of staatse (calvinistische) troepen. De kolonel werd samen met minstens 50 van zijn manschappen gedood, vele tientallen werden gevangengenomen.

De oude brug over het kanaal was te zien in de film *Franz* uit 1972. Jacques Brel was hier toen gezapig aan het fietsen.

Net voor de brug, in de bocht, staan nabij de woning in Cathilleweg nr. 1 enkele grote bronzen beelden. Deze woning met atelier wordt sinds 1974 bewoond door de in-

ternationaal geprezen kunstenaar Hubert Minnebo. Hij creëert zowel schilderijen, metalen en bronzen beelden als juwelen.

6 Jabbeke heeft haar naam te danken aan de **Jabbekebeek**. Het stroomgebied van deze beek bedraagt 2.318 ha en omvat grosso modo de zandgronden gelegen in de driehoek ten zuiden van de lijn Oudenburg-Brugge tot aan Vloethemveld. De beek is vanaf de overkant van de snelweg gekanaliseerd tot aan het kanaal Brugge-Oostende. Daar waar de beek in het kanaal stroomt, ontdek je een mooie, rustige picknickplaats. Een plek waar het goed vertoeven is.

7 Cathilleweg nr. 6: deze grote hoeve staat bekend als **Paey's Hope** (15de eeuw). Ze is uitgerust met een gerenoveerde rosmolen uit de 19de eeuw. Een rosmolen wordt niet met wind, maar met echte paardenkracht aangedreven.

FR

Promenade Oudlandpolder

Départ : Stalhille fait partie des plus anciens polders, les Oudlandpolders. D'ici, vous pouvez voir le canal Bruges-Ostende et regarder le vent jouer avec les graminées. C'est une plaine ouverte avec au loin les restes du Moulin Verburgh. Les ailes ont laissé place à un toit mansardé car le moulin a été transformé en habitation.

Arrêtez-vous à l'église **Sint-Jan Baptist** et découvrez les nombreuses croix en fonte du cimetière. L'église possède un **orgue** du 18e siècle bien conservé, fabriqué par **Jacob van Eynde** (Ypres) et construit en 1715-16.

- 1 Au n° 18 se trouvent **un apiculteur et une soufflerie de verre**. Au n° 16 du Kalsjildeweg, la toute première école communale de Stalhille a ouvert ses portes en 1819, puis en 1874, elle a déménagé dans le Cathilleweg.
- 2 Le **Cathilleweg** est la route centrale de Stalhille. Jusqu'à la fin des années 70, tout le trafic vers la côte passait ici, heureusement la voie rapide a permis de désengorger cette route. Aujourd'hui, on y trouve une herboristerie proposant plus de 100 herbes différentes, toutes sortes de produits naturels et une belle terrasse d'été dans le jardin intérieur. Dans la rue, il y avait une auberge, une forge, une école communale, une brasserie et un café.
- 3 **Schobbejak**, une réserve naturelle située dans les polders, est un lieu de villégiature pour la barge à queue noire, le rouge-gorge, l'huïtrier pie et le busard des roseaux. La fauvette de Cetti se reproduit dans les roselières et en hiver, l'endroit est une zone de ravitaillement pour les oiseaux aquatiques.
- 4 Le **canal Bruges-Ostende** coupe le paysage en deux. Ce canal a été créé lorsque l'Yperleet a été redressé pour faciliter le commerce de la laine entre Bruges et l'Angleterre au 14e siècle. Plusieurs briqueteries se sont installées le long de ce canal. De nombreux châteaux et forteresses de la région ont probablement été construits avec des pierres provenant de ces briqueteries de Stalhille.
- 5 Le **pont de Stalhille** est l'endroit le plus photogénique de Jabbeke. Le nouveau pont pédestre et cycliste s'élève gracieusement comme un tapis volant à chaque fois qu'un bateau passe.
- 6 Jabbeke doit son nom au **Jabbekebeek**. Le

bassin de ce ruisseau s'étend sur 2.318 hectares et correspond grosso modo aux sols sablonneux situés dans le triangle au sud de la ligne Oudenburg-Bruges jusqu'au Vloethemveld. Là où le ruisseau se jette dans le canal, vous découvrirez un bel endroit tranquille où pique-niquer et se détendre.

- 7 Cathilleweg n° 6 : cette grande ferme est connue sous le nom de **Paey's Hope** (15e siècle). Elle possède un moulin à chevaux rénové datant du 19e siècle, qui, comme son nom l'indique, est actionné par des chevaux.

'Oudlandpolder' walk

EN

Start: Stalhille forms part of one of the oldest polders, the 'Oudlandpolders'. From here, you can see all the way to the Bruges-Ostend Canal and watch the wind play with the grass blades. An open plain in other words with, in the distance, a remnant of Verburgh Mill. The blades made way for a mansard roof because the mill was converted into a dwelling.

Stop by **Saint John the Baptist Church** and explore the graveyard with its many cast-iron crosses. The church prides itself on its well-preserved 18th century **organ**, made by **Jacob van Eynde** (Ypres) and built in 1715-16.

- 1 No. 18 is home to **an apiary and a glass-works**. From 1819, the first municipal school of Stalhille was situated at Kalsjildeweg no. 16 before it relocated to Cathilleweg in 1874.
- 2 **Cathilleweg** is Stalhille's central road. Until the end of the 70s all the traffic to the coast used to pass here, but thankfully the dual carriage-way has brought relief. These days, you'll inter alia find a spice shop here that stocks more

than 100 different herbs and spices, an array of natural products and has a wonderful summertime patio in the courtyard garden. The street used to have an inn, a smithy, a municipal school, a brewery and a pub.

3 Schobbejak, a nature reserve in the polders, is home to the black-tailed godwit, the common redshank, the Eurasian oystercatcher and the Western marsh harrier. Cetti's warblers breed in the reed beds and during wintertime Schobbejak is a foraging paradise for water birds.

4 The Bruges-Ostend Canal cuts through this landscape. This canal came into being when the Yperleet was straightened to accommodate the 14th century wool trade between Bruges and England. Alongside the canal, quite a number of brickworks sprung up. More than likely, many of the fortresses and castles in the area were built with bricks from these Stalhille brickworks.

5 Stalhille Bridge is Jabbeke's photo shoot spot par excellence. Like a flying carpet, the revamped bridge for pedestrians and cyclists gracefully raises any time a ship passes.

6 Jabbeke owes its name to the **Jabbekebeek**. The catchment area of this stream is 2,318 ha in size and more or less covers all of the sandy soils in the triangle south of the Oudenburg-Bruges line as far as Vloethemveld. At the very spot where the stream flows into the canal, a beautiful and peaceful picnic area has been created. A heavenly spot!

7 Cathilleweg no. 6: this large farmstead is known as **Paey's Hope** (15th century). It features a renovated horse mill from the 19th century. A horse mill is not powered by wind but by the real thing: horses.

die von **Jacob van Eynde** (Ypern) konzipiert und 1715-16 gebaut wurde.

1 An Nr. 18 finden Sie **eine Imkerei und eine Glashütte**. Ab 1819 befand sich die allererste Gemeindeschule von Stalhille am Kalsijdweg Nr. 16. 1874 zog die Schule in den Cathilleweg um.

2 Der **Cathilleweg** ist die Hauptstraße von Stalhille. Bis Ende der 70er Jahre lief der gesamte Verkehr zur Küste hier vorbei, zum Glück brachte die Schnellstraße etwas Entlastung. Heute befindet sich dort ein Gewürzladen, der über 100 verschiedene Kräuter und alle Arten von Naturprodukten verkauft, und eine schöne Sommerterrasse im Hintergarten hat. In der Straße befanden sich ein Gasthaus, eine Schmiede, eine Gemeindeschule, eine Brauerei und eine Kneipe.

3 In **Schobbejak**, einem Naturschutzgebiet in den Poldern, sind Uferschnepfe, Rotschenkel, Austernfischer und Rohrweihe zu Hause. Der Teichrohrsänger brütet in den Schilfgebieten und im Winter finden Wasservögel hier ihre Nahrung.

4 Der **Brügge-Ostende-Kanal** durchschneidet diese Landschaft. Dieser Kanal entstand, als der Yperleet begradigt wurde, um im 14. Jahrhundert den Wollhandel zwischen Brügge und England zu erleichtern. Entlang dieses Kanals wurden hier mehrere Ziegeleien gebaut. Viele Schlösser und Burgen in der Region wurden wahrscheinlich mit Steinen aus diesen Stalhiller Ziegeleien gebaut.

5 Die **Stalhille-Brücke** ist der Fotospot von Jabbeke. Die neue Brücke erhebt sich wie ein fliegender Teppich, wenn ein Schiff vorbeifährt.

6 Jabbeke verdankt seinen Namen dem **Jabbekebeek**. Das Einzugsgebiet dieses Baches beträgt 2.318 ha und umfasst in etwa die Sandböden im Dreieck südlich der Linie Oudenburg-Brügge bis Vloethemveld. Dort, wo der Bach in den Kanal mündet, entdecken Sie einen schönen ruhigen Picknickplatz. Ein Ort, an dem es gut ist zu verweilen.

7 Cathilleweg Nr. 6: Dieser große Bauernhof ist bekannt als **Paey's Hope** (15. Jahrhundert). Es ist mit einer renovierten Rossmühle aus dem 19. Jahrhundert ausgestattet. Eine Rossmühle wird nicht vom Wind, sondern durch echte Pferdestärken angetrieben.

DE Oudlandpolder Wanderung

Start: Stalhille ist Teil eines der ältesten Polder des Oudlandpolders. Von hier aus können Sie den Brügge-Ostende-Kanal sehen und wie der Wind mit dem Gras spielt. Eine offene Ebene mit den Überresten der Molen Verburgh in der Ferne. Die Mühlenflügel wurden durch ein Mansarddach ersetzt, da die Mühle zu einem Wohnhaus umgebaut wurde.

Machen Sie Halt an der **Sint-Jan-Baptistenkirche** und entdecken Sie die zahlreichen gusseisernen Kreuze auf dem Friedhof. Die Kirche verfügt über eine gut erhaltene **Orgel** aus dem 18. Jahrhundert,

15 km

Erfgoedwandelning

Permekepad

Bewegwijzerde wandeling

VERTREK

Dorpsplein, Dorpsstraat 3, Jabbeke (parking: Pieter De Rudderstraat)

Deze wandeling brengt je via Snellegem en Zerkegem naar het Flaminckapark in Jabbeke. De wandelroute laat je stappen in de sporen van bijzondere figuren: kunstschilder Constant Permeke, hovenier Pieter

De Rudder en graaf du Bus de Gisignies. Constant Permeke is de vaandeldrager van het Vlaams expressionisme. Pieter De Rudder was een nederig en eenvoudig man met een vaste wil en een sterk geloof. Beiden drukten, elk op hun manier, hun stempel op het Jabbeekse leven. Voeg daar bij de adellijke familie du Bus de Gisignies, die op het intussen verdwenen kasteel in het Flaminckapark woonde, en je krijgt een groene wandeling vol boeiende histories.

START

Gemeentehuis en Sint-Blasiuskerk (met graf Constant Permeke)

Meer info over de streek vind je op de wandelingen van Jabbeke, Zerkegem en Snellegem.

1 Permekemuseum	5 Maskobos
2 Hanseeuwkapel	6 Pastorietuin
3 Boerenmolen	7 Kapel Boerinnenbond (FERM)
4 Gedenkmonument Damn Yankee (WO II)	8 Pieter De Rudderkapel in Flaminckapark

FR

Promenade Permekepad

Départ : Cet itinéraire vous conduit via Snellegem et Zerkegem au Flaminckapark de Jabbeke. Le parcours vous emmène sur les traces de trois personnages particuliers : le peintre Constant Permeke, l'horticulteur Pieter De Rudder et la famille du Bus de Gisignies. Constant Permeke est le porte-drapeau de l'expressionnisme flamand. Pieter De Rudder était un homme humble et simple, doté d'une volonté incroyable et d'une foi à toute épreuve. Tous deux ont laissé leur empreinte sur la vie à Jabbeke, chacun à sa manière. Ajoutez à cela la famille noble du Bus de Gisignies qui vivait dans le château aujourd'hui disparu du Flaminckapark, et vous obtenez une promenade verte pleine d'histoires fascinantes.

Plus d'informations sur la région sont fournies au gré des itinéraires de promenade de Jabbeke, Zerkegem et Snellegem.

Départ : maison communale et église Sint-Blasius (avec la tombe de Constant Permeke)

- 1 Musée Permeke
- 2 Chapelle Hanseeuw
- 3 Boerenmolen
- 4 Monument commémoratif Damn Yankee (2e Guerre mondiale)
- 5 Maskobos

- 6 Jardin du presbytère
- 7 Chapelle Boerinnenbond (FERM)
- 8 Chapelle Pieter De Rudder dans le Flaminckapark

The 'Permekepad' walk

EN

Start: This route takes you via Snellegem and Zerkegem to the Flaminckapark in Jabbeke and allows you to follow in the footsteps of three unique characters: artist Constant Permeke, landscaper Pieter De Rudder and the du Bus de Gisignies Family. Constant Permeke is the standard-bearer of Flemish expressionism. Pieter De Rudder was a humble and unassuming man, known for his determination and steadfast belief. Each in their own way, they left a clear mark on life in Jabbeke. Throw the noble family du Bus de Gisignies, who used to live in the now gone Flaminckapark castle, into the mix and you're in for a green walk full of fascinating stories.

For further details about the region check the Jabbeke, Zerkegem and Snellegem trails.

Start: town hall and Saint Blaise Church (with the grave of Constant Permeke)

- 1 Permeke Museum
- 2 Hanseeuw Chapel
- 3 Boerenmolen (Farmers' Mill)

- 4** Damn Yankee Memorial (WWII)
- 5** Maskobos (forest)
- 6** Parish garden
- 7** Boerinnenbond (Union of Farmers' Wives) Chapel (FERM)
- 8** Pieter De Rudder Chapel in Flaminckapark

DE Permeke Wanderung

Start: Diese Route führt Sie über Snellegem und Zerkegem zum Flaminckapark in Jabbeke. Die Wanderroute führt Sie auf die Spuren von drei bemerkenswerten Persönlichkeiten: Maler Constant Permeke, Gärtner Pieter De Rudder und die Familie du Bus de Gisignies. Constant Permeke ist die Eminenz des flämischen Expressionismus. Pieter De Rudder war ein bescheidener und einfacher Mann mit einem starken Willen und festem Glauben. Beide haben das Leben in Jabbeke geprägt, jeder auf seine Weise. Nimmt man noch die Adelsfamilie du Bus de Gisignies hinzu, die in dem heute verschwundenen Schloss im Flaminckapark lebte, erhält man einen grünen Spaziergang im Grünen voller faszinierender Geschichten.

Mehr Informationen über die Region finden Sie bei den Wanderungen von Jabbeke, Zerkegem und Snellegem.

Start: Rathaus und St. Blasius-Kirche (mit dem Grab von Constant Permeke).

- 1** Permekemuseum
- 2** Hanseeuw Kapelle
- 3** Bauernmühle
- 4** Denkmal Damn Yankee (WO II)
- 5** Maskobos
- 6** Pfarrhausgarten
- 7** Kapelle Boerinnenbond (FERM)
- 8** Pieter De Rudder-Kapelle in Flaminckapark

9,5 km

Natuurwandeling

Van Maskobos tot Vloethemveld

Niet-bewegwijzerde wandeling

VERTREK

Parking Maskobos, Aartrijksesteenweg
(nabij begraafplaats, gratis parking)

Hier geniet je volop van de rust en de natuur. Wandel door het Maskobos om via stille wegen het Vloethemveld te verkennen. Van zijn wilde natuurpracht tot zijn bijzondere geschiedenis.

START

Maskobos. Dit bossencomplex ten zuiden van Jabbeke heeft een typisch blokvormig drevendpatroon en ontstond ten tijde van Napoleon op onvruchtbare heide. Tal van planten en dieren vinden een onderkomen in het bos, de poelen en de hooilanden. Dankzij een onopgeloste moord die tot de verbeelding spreekt (info: Paradijsweg-wandeling Zerkegem) wordt dit bos ook het Moordenaarsbos genoemd.

1 Beklim de **heidetoren**. Je ziet van hieruit nog steeds de merlons. In iedere U-heuvel stond immers een depot vol munitie. Vandaag is dit een stiltegebied, goed voor 330 ha, waar de natuur alle vrijheid heeft. Een plek gezegend met een rijke geschiedenis. In 1770 begon de bebossing van dit heidegebied, maar in WO I leidde de Duitse bezetting tot veel ontbossing. Tussen de twee oorlogen was dit een Belgisch munitiedepot en op het einde van WO II bevond zich hier een krijgsgevangenenkamp voor Duitse en Baltische soldaten. Meer info over Vloethemveld lees je verder in deze gids.

2 Langs het **Strooperspad** zie je de vijver van visclub de Molenvissers, nog zo'n prachtig stukje natuur. De vijver ontstond rond 1971 toen het perceel door een plaatselijke wegenbouwaannemer ontzand werd. Een gebouw torent boven de rest uit en zie je reeds van ver, de wiekloze **Boerenmol**. De gemeente heeft immers een lange windmolentraditie, dit exemplaar was eigendom van een groepje boeren.

3 Op het veld aan de Zomerweg, tegenover de Oude Bruggestraat, crashte de **Damn Yankee**, een B-17F-bommenwerper. Slechts vijf van de tien bemanningsleden overleefden de crash. Vier werden krijgsgevangen genomen en één gelukkige kon ontsnappen aan de Duitsers.

4 Op de hoek merk je een gerenommeerde **laurierkwekerij** op. In hun winkel kom je erachter wat je zoal met laurier kunt aanvangen.

FR

Promenade dans la nature
du Maskobos au Vloethemveld

Départ : **Maskobos**. Ce complexe forestier situé au sud de Jabbeke présente une configuration typique de drèves en forme de blocs. Il a été aménagé à l'époque de Napoléon sur une lande infertile. Les enfants peuvent repousser leurs limites dans le Speelplekke, un merveilleux coin de nature ludique. En raison d'un meurtre jamais élucidé, ce bois est également appelée le Moordenaarsbos. En 1813, le prêtre et son serviteur ont été retrouvés assassinés dans le presbytère de Zerkegem. La population a immédiatement soupçonné l'armée française qui était stationnée dans cette forêt. Mais l'énigme n'a jamais été résolue et continue de nourrir l'imagination...

1 Grimpez sur la **Heidetoren**. D'ici, on peut encore voir les merlons. Chaque colline du tracé en U était remplie de munitions. Aujourd'hui, il s'agit d'une zone de silence de 330 hectares, où la nature est totalement libre. Un lieu doté d'une riche histoire. Ce guide vous fournit davantage d'informations sur le Vloethemveld.

2 Le long du **Stropperspad**, vous pouvez voir l'étang du club de pêche des Molenvissers, un autre beau coin de nature. L'étang a été créé vers 1971 lorsqu'une entreprise locale de construction de routes a dessablé le terrain. Un bâtiment domine le reste et est déjà visible de loin : le **Boerenmolen**, un moulin dépourvu d'ailes.

START

3

Le **Damn Yankee**, un bombardier B-17F, s'est écrasé sur le terrain du Zomerweg, en face de l'Oude Bruggestraat. Seuls cinq des dix membres de l'équipage ont survécu au crash. Quatre ont été faits prisonniers de guerre et un chanceux a réussi à échapper aux Allemands.

4

Au coin de la rue, vous remarquez déjà une **pé-pinière de lauriers** renommée. Ne manquez pas d'aller découvrir dans la boutique tout ce qu'il y a moyen de faire avec le laurier.

Nature walk from Maskobos
to Vloethemveld

EN

Start: **Maskobos**. This forest complex south of Jabbeke, which originated during the days of Napoleon, has a typical square lane pattern and thrives on the infertile moors. Children get to put their skills to the test in the 'Speelplekke', a stunning playground in the midst of nature. Because of a murder that was never solved, this forest is also known as Murderers' Forest. In 1813, the local priest and his housekeeper were found slain in the Zerkegem presbytery. The locals immediately suspected the French army that was encamped in this forest. The murder was never solved and continues to catch the imagination.

1

From the top of the **moor tower** you can still see the merlons. In fact, every U hill had its own depot full of ammunition. These days it is a sanctuary, 330 hectares in size, where nature is allowed free rein. A spot blessed with a

START

rich history. You will find further details about Vloethemveld further down in this guide.

- 2** As you walk along **Strooperspad**, you'll spot the pond of fishing club 'de Molenvissers', another stunning bit of nature. The pond was created round about 1971 when the plot was excavated by a local road builder. A building towers over the rest and, in the distance, you can see the bladeless **Boerenmolen** (Farmers' Mill).
- 3** In the field on Zomerweg, opposite Oude Bruggestraat, the **Damn Yankee**, a B-17F bomber, crashed. Only five of the ten-strong crew survived the crash. Four were captured by the Germans and one was lucky to escape.
- 4** On the corner, you'll notice a renowned **laurel nursery**. In the shop you can learn all about laurel and its uses.

DE

Naturwanderung vom Maskobos bis Vloethemveld

Start: **Maskobos**. Dieses Waldgebiet südlich von Jabbeke hat ein typisches blockförmiges Muster und wurde zur Zeit Napoleons auf unfruchtbarem Heidegrund angelegt. In der Speelplekke, ein wunderbarer Spielplatz mitten in der Natur, können Kinder an ihre Grenzen gehen. Dank eines ungeklärten Mordes wird dieser Wald auch Mörderwald genannt. Im Jahr 1813 wurden der Pfarrer und sein Diener im Pfarrhaus von Zerkegem ermordet aufgefunden. Die Bevölkerung verdächtigte sofort die

französische Armee, die in diesem Wald stationiert war. Der Mord wurde nie aufgeklärt und beflügelt immer noch die Phantasie.

- 1** Erklimmen Sie den **Heideturm**. Von hier aus kann man noch die „Merlons“ erkennen, Erdwälle, die als Munitionsdepots. Heute ist dies ein 330 Hektar großes Gebiet der Stille, wo sich die Natur frei entfalten kann. Ein Ort, der mit einer reichen Geschichte gesegnet ist. Mehr über Vloethemveld erfahren Sie in diesem Reiseführer.
- 2** Entlang des **Strooperspad** können Sie den Teich des Angelvereins „de Molenvissers“ sehen, ein weiteres schönes Stück Natur. Der Teich entstand um 1971, als eine örtliche Straßenbaufirma das Gelände als Sandgrube nutzte. Ein Gebäude überragt alles und ist schon von weitem zu sehen: die flügellose **Boerenmolen**.
- 3** Der „**Damn Yankee**“, ein B-17F-Bomber, stürzte auf dem Feld am Zomerweg, gegenüber der Old Bridge Street, ab. Nur fünf der zehn Besatzungsmitglieder überlebten den Absturz. Vier gerieten in Kriegsgefangenschaft und ein Glücklicher konnte den Deutschen entkommen.
- 4** An der Ecke sehen Sie bereits eine renommierte **Lorbeergärtnerei**. In ihrem Shop erfahren Sie, was Sie mit Lorbeer alles machen können.

27 km

Fietsroute

Permeke achterna

EEN UITSCHUIBBAAR KART VINDT U ACHTERAAN.

Bewegwijzerde fietsroute

VERTREK

Permekemuseum, Gistelsteenweg 341
(gratis parking)

Ontdek al fietsend de streek die kunstschilder Constant Permeke inspireerde en zie hoe elke deelgemeente zijn eigen karakter heeft. Je rijdt van kerk naar kerk en waant je in een schilderij. Doorspekt met talrijke fijne stopplaatsen en bezienswaardigheden.

START

Het **Permekemuseum** huist in de voormalige woning annex atelier van onze beroemde expressionistische schilder-beeldhouwer. In 1929 besluit Permeke om in het landelijke Jabbeke een eigen woning met atelier te bouwen: De Vier Winden. Vanuit zijn heldere atelier keek Permeke uit over de polders en de eindeloze rijen knotwilgen, een landschap dat hem bleef inspireren.

1 ONDERWEG NAAR ZERKEGEM

Net voor je Jabbeke verlaat, duikt er in de Zerkegemstraat plots een eik op. Pal op de kruising van de weg. Deze eik is uitgerust met een **boomkapel**, die in 2020 opnieuw werd inge-

wijd. Jabbeke telt wel een 50-tal kapelletjes die gedurende de geschiedenis vele malen werden verplaatst. Hoeveel kan jij er vinden?

2 In **Zerkegem** is er de Sint-Vedastuskerk, het Romain Maes-monument (winnaar Ronde van Frankrijk, 1935) en de pastorietaan met haar geheimen. Voor meer details verwijzen we naar de Paradijsweg-wandelin.

3 ONDERWEG NAAR SNELLESEM

In Jabbeke ontdek je talrijke grote **landbouw-bedrijven**. Van laurierkwekers over chrysantentelers tot aubergine-, aardbeien- en tomatenboeren. Hier eet je dus recht van de boer.

4 Aan het vernieuwde plein van **Snellegem** grenzen enkele belangrijke gebouwen: het Oosthof, een voormalige brouwerij, een school en de dubbele kerk Sint-Eloois. In de opvallende groene hoekwoning huisde in de 17de eeuw brouwerij Denys. Wie zijn dorst wil lessen, moet dezer dagen in 't Oosthof binnenstappen.

Rechts van het Oosthof vind je een school, VBS De Loopbrug (afdeling Snellegem). De leerlingen gaan nog steeds elk jaar op bedevaart naar de Hostiekapel in de Oude Gistelsteenweg wat verderop. Deze kapel herinnert aan de diefstal in de kerk van Snellegem (1887). Op de plaats van de kapel werden immers de gewijde hosties teruggevonden die zich in de gestolen kellen bevonden. De hele historie wordt boven het retabel in de kapel in detail beschreven.

Rechts van de kerk bevond zich een herberg, Sint-Sebastiaan. Neem je tijd om de 15de en 18de-eeuwse elementen van het recent geresatureerde pand te bestuderen.

Voor meer details over de andere gebouwen verwijzen we naar de Jacob van Maerlant-wandeling in Snellegem.

5 ONDERWEG NAAR VARSENARE

Bij de brug over de snelweg bevond zich tijdens WO I een van 's lands belangrijkste Duitse vliegvelden. Hier verbleven tal van azen en ook de Rode Baron, de beste gevechtspiloot van zijn tijd, kwam twee keer langs. Over de brug, aan de andere kant van het veld, blinkt het **kasteel van Snellegem**. Het dateert uit 1875 en werd na een brand in 1928 heropgebouwd. Onnodig te melden dat het Duitse leger hier enthousiast introk.

6 In de dorpskern van **Varsenare** zie je de Sint-Mauritiuskerk met ernaast een imposante vredesboom uit 1920. Bemerkt op het kerkhof het imposante graf van de familie de Man. Voor meer details over Varsenare verwijzen we naar de Juffrouwen de Man-wandeling.

7 ONDERWEG NAAR STALHILLE

Geniet van de kustpolders tussen Oudenburg en Stalhille. Dit land is met zijn vochtige kleigronden heel wat drassiger, typisch voor een **polderlandschap**. Bemerkt de vele knotwilgen die sloten en grachten afzomen. Ze verstevigen de oevers en met hun dunne twijgen gingen mandenvlechters en bezemmakers aan de slag. Klompenmakers verkozen de dikkere takken.

8 Is de Sint-Jan Baptistkerk in **Stalhille** open? Piep dan even binnen om het goed bewaarde orgel van Jacob van Eynde (leper) uit 1715-1716 te bekijken. Voor meer details van Stalhille verwijzen we naar Oudlandpolder-wandeling.

9 ONDERWEG NAAR JABBEKE

De **Stalhillebrug** is de meest gefotografeerde plaats van Jabbeke. Een Instagramhotspot! Voorbij de spoorweg stonden aan de rechterkant talrijke **barakken** en opslagplaatsen. Op het einde van WO II was dit immers een krijgsgevangenenkamp voor Duitse soldaten en officieren. Al klimmend op de brug over de snelweg, zie je rechts in de verte een toren met een grote bol en rechthoek eronder. Dit is een van de meetpunten van het KMI in Ukkel. Uniek aan dit **weerstation** is dat het kan bepalen welke neerslag er komt: regen, hagel, sneeuw, ... en dit binnen een straal van maar liefst 300 km.

Wist je trouwens dat Jabbeke lange tijd een eigen snelheidsrecord had? Het **monument Land Speed Record**, te vinden na de brug over de snelweg richting Flaminckapark, herinnert hieraan. De E40 werd in 1953 verschillende keren afgesloten, zodat de Brit Norman Dewis met zijn Jaguar XK120 meer dan 277 km/u kon halen en zo het record verwerfde.

10 In de dorpskern van **Jabbeke** zie je de Sint-Blasiuskerk. Op het kerkhof merk je talrijke natuurstenen en gietijzeren graven op, aan de kant van het dorpsplein vond kunstschilder Constant Permeke eeuwige rust. Voor meer details van Jabbeke verwijzen we naar de Pieter De Rudder-wandeling.

Deze fietsroute kan ook te voet afgelegd worden. Raadpleeg de horecalijst achter in deze gids!

Itinéraire cyclable « Permeke achterna »

FR

Départ : le **musée Permeke** est hébergé dans l'ancienne habitation, à côté de l'atelier de notre célèbre peintre-sculpteur expressionniste: De Vier Winden.

1 En route vers **Zerkegem** : admirez le **grand chêne avec sa chapelle**, reconsacrée en 2020. Jabbeke compte environ 50 chapelles qui ont été déplacées à plusieurs reprises au cours de l'histoire. Combien en trouverez-vous au fil de vos pérégrinations ?

2 À **Zerkegem** il y a l'église Saint-Vedastus, le monument en hommage au flamand Romain Maes (vainqueur du Tour de France en 1953) et le jardin public de l'ancien presbytère.

3 En route vers **Snellegem** : à Jabbeke, vous découvrirez de nombreuses grandes **exploitations agricoles**. Ici, le slogan « du producteur au consommateur » prend vraiment tout son sens.

4 La place rénovée de **Snellegem** est bordée de quelques bâtiments importants : l'Oosthof, une ancienne brasserie, une école et la double église Sint-Eloois. Si vous voulez étancher votre soif, entrez à l'Oosthof.

5 En route vers **Varsenare** : de l'autre côté du pont enjambant l'autoroute, à l'autre bout du champ, vous apercevez le **château de Snellegem**. Il date de 1875 et a été reconstruit après un incendie en 1928. Et avec l'aérodrome aménagé sur le terrain d'à côté, inutile de préciser que l'armée allemande s'est installée ici avec enthousiasme.

6 Au centre du village de **Varsenare**, on peut voir l'église Sint-Mauritius avec, à côté, un imposant arbre de la paix datant de 1920.

7 En route vers **Stalhille** : admirez des **polders côtiers** entre Oudenburg et Stalhille. Avec ses sols argileux humides, cette zone est très marécageuse, typique d'un paysage de polders. Remarquez les nombreux saules têtards qui bordent les fossés. Ils renforcent les berges et les vanniers et les fabricants de balais utilisaient leurs fines branches. Les sabotiers, eux, préféraient les branches les plus épaisses.

8 L'église **Sint-Jan-Baptist de Stalhille** est-ouverte ? Alors glissez-vous à l'intérieur pour admirer l'orgue parfaitement conservé de Jacob van Eynde (Ypres), datant de 1715-16.

9 En route vers Jabbeke : Le **pont de Stalhille** est le lieu le plus photographié de Jabbeke. Un incontournable sur Instagram ! Au-delà du chemin de fer, sur le côté droit, il y avait de nombreux **baraquements** et entrepôts. À la fin de la Seconde Guerre mondiale, c'était un camp de prisonniers de guerre pour les soldats et les officiers allemands. Si vous traversez le pont de l'autoroute, vous comprendrez pourquoi Jabbeke a longtemps détenu son propre record de vitesse ! En 1953, l'autoroute E40 a été fermée à plusieurs reprises pour que le britannique Norman Dewis puisse atteindre plus de 277 km/h avec sa Jaguar XK120 et battre ainsi le record. Le **monument « Land Speed Record »** n'a pas oublié cet exploit !

10 À **Jabbeke** il y a l'église Sint-Blasius. Dans le cimetière, vous remarquerez de nombreuses tombes en pierre naturelle et en fonte. Le peintre Constant Permeke a trouvé le repos éternel du côté de la place du village.

Plus d'information historiques sur les balades.

EN

'In the tracks of Permeke' cycle route

Start: **Permeke Museum** is situated in the former home and studio of our famous expressionist painter-sculptor Constant Permeke: *De Vier Winden* (the Four Winds).

1 En route to Zerkegem: Note the large oak, complete with **tree chapel**, which was consecrated in 2020. Jabbeke has no less than 50 little chapels and, over the course of history, all of them were moved many times. How many will you be able to find?

2 Zerkegem is the town of 'Flandrien' Romain Maes (winner Tour de France in 1953), the Saint Vaast Church and the garden of the former presbytery with her mystery.

3 En route to Snellegem: While in Jabbeke, stop by one of the many **large farms** and discover what the saying 'from farm to plate' really means.

4 A number of important buildings abut onto the revamped **Snellegem** town square: the Oosthof, a former brewery, a school and twin church St Eligius. If you've worked up a thirst, call into the white walled 'Oosthof'.

5 En route to Varsenare: Across the bridge over the motorway, at the far end of the field, **Snellegem Castle** gleams. The castle dates from 1875 and was reconstructed after a fire in 1928. With an aerodrome in the field, it can't come as much of a surprise that the Germans made it their business to move in here.

6 In the centre of **Varsenare**, stop by Saint Mauritius Church with, alongside it, an imposing tree of peace from 1920.

7 En route to Stalhille: Drink in the **coastal polders** between Oudenburg and Stalhille. With its wet clay soils, the land is far marshier here, as is typical of a polder landscape. Note the many pollarded willows that line the ditches. They reinforce the banks and their thin twigs were an essential raw material for basket weavers and broom makers. Clog makers preferred the thicker branches.

8 Does Saint John the Baptist Church in **Stalhille** happen to be open? Then pop in to have a look at the well-preserved organ of Jacob van Eynde (Ypres) from 1715-16.

9 En route to Jabbeke: The revamped **Stalhille Bridge** is the most photographed sight in Jabbeke. An Instagram hotspot! Beyond the railway, on the right-

hand side, the place used to be awash with **barracks** and depots. At the end of WWII, it was a prisoner-of-war camp for German soldiers and officers. If you cycle across the bridge over the motorway, be aware that Jabbeke held its very own speed record for years! In 1953, the E40 was closed on several occasions to allow the Brit Norman Dewis clock up speeds of more than 277 km/hr. with his Jaguar XK120 and gain the record in the process. The **Monument Land Speed Record** remembers this.

10 In **Jabbeke** there is the Saint Blaise Church. In the graveyard you'll notice the many natural stone and cast-iron graves; at the town-square side painter Constant Permeke found his last resting place.

More info on each centre can be found in the separate walks.

DE

Permeke Radstrecke

Start: Das **Permekemuseum** befindet sich im ehemaligen Wohnhaus und Atelier unseres berühmten expressionistischen Malers und Bildhauers: De Vier Winden.

1 **Auf dem Weg nach Zerkegem:** Beachten Sie die große Eiche mit einem **Bildstock**, der im Jahr 2020 neu geweiht wurde. Jabbeke zählt etwa 50 Kapellen und Bildstöcke, die im Laufe der Geschichte viele Male ihren Platz wechselten. Wie viele können Sie finden?

2 In **Zerkegem** befindet sich die St.-Vedastus-Kirche, Denkmal des „Flandriens“ Romain Maes (Gewinner der Tour de France 1953) und der Pfarrgarten.

3 **Auf dem Weg nach Snellegem:** In Jabbeke werden Sie zahlreiche große **Bauernhöfe** entdecken. Hier hat der Slogan „vom Erzeuger direkt zum Verbraucher“ seine volle Bedeutung.

4 Der renovierte Platz von **Snellegem** wird von einigen wichtigen Gebäuden gesäumt: dem Oosthof, einer ehemaligen Brauerei, einer Schule und der Doppelkirche Sint-Eloois. Wenn Sie Ihren Durst stillen wollen, müssen Sie zum Oosthof mit seinen geweißten Mauern gehen.

5 **Auf dem Weg nach Varsenare:** Jenseits der Brücke über die Autobahn, auf der anderen Seite des Feldes, leuchtet das **Schloss Snellegem**. Es stammt

aus dem Jahr 1875 und wurde nach einem Brand im Jahr 1928 wiederaufgebaut. Mit dem Flugplatz gleich daneben versteht es sich von selbst, dass die deutsche Armee hier begeistert einzog.

6 Im Dorfszentrum von **Varsenare** sehen Sie die Sint-Mauritius-Kirche, neben der ein imposanter Friedensbaum aus dem Jahr 1920 steht.

7 **Auf dem Weg nach Stalhille:** Genießen Sie die **Küstenpolder** zwischen Oudenburg und Stalhille. Mit seinem feuchten Lehm Boden ist dieses Land sehr sumpfig, typisch für eine Polderlandschaft. Beachten Sie die vielen Kopfweiden, die die Gräben säumen. Sie festigen die Ufer, und mit ihren dünnen Zweigen gingen Korbflechter und Besenbinder ans Werk. Holzschuhmacher bevorzugten die dickeren Äste.

8 Ist die St. Johannes Baptist Kirche in **Stalhille** geöffnet? Dann schauen Sie sich die gut erhaltene Orgel von Jacob van Eynde (Ypern) aus den Jahren 1715-16 an.

9 **Auf dem Weg nach Jabbeke:** Die **Stalhille-Brücke** ist der meistfotografierte Ort in Jabbeke. Ein Instagram-Hotspot! Jenseits der Bahnlinie befanden sich auf der rechten Seite zahlreiche **Barackenlager** und Lagerhäuser. Am Ende des Zweiten Weltkriegs war dies ein Kriegsgefangenenlager für deutsche Soldaten und Offiziere. Wenn Sie über die Autobahnbrücke fahren, sollten Sie wissen, dass Jabbeke lange Zeit einen eigenen Geschwindigkeitsrekord hatte! Im Jahr 1953 wurde die E40 mehrfach gesperrt, damit dass der Brite Norman Dewis mit seinem Jaguar XK120 mehr als 277 km/h erreichen konnte, um den Rekord zu brechen. Das **Denkmal „Land Speed Record“** ist eine Erinnerung an diese Leistung.

10 In **Jabbeke** steht die Sint-Blasius-Kirche. Auf dem Friedhof fallen zahlreiche Grabmäler aus Naturstein und Gusseisen auf, an der Seite zum Dorfplatz fand der Maler Constant Permeke seine ewige Ruhe.

Weitere Informationen in den Wanderrouten.

42 km

Fietsroute

Romain Maes

Bewegwijzerde fietsroute

VERTREK

Parking dorpsplein Zerkegem, Bekegemstraat (gratis parking)

De wielrenner **Romain Maes** (1912-1983) werd geboren in een kroostrijk gezin. Hij was het 13de kind in de rij en na hem volgden er nog twee Maesjes. In zijn eerste jaar als beroepsrenner in 1933 won hij reeds de meerdaagse wedstrijd Omloop van het Westen. In 1934 maakte hij tijdens zijn Tour-debuut indruk, maar door een zware valpartij moest

hij de strijd staken. Het jaar daarop won hij op spectaculaire wijze de Ronde van Frankrijk door alle ritten in de gele trui te rijden. De slotetappe eindigde in Stadion Parc des Princes te Parijs. De heroïsche filmbeelden zijn de moeite! Na zijn carrière runde Romain het Brusselse café Maillot Jaune nabij het Noordstation.

START

Monument Romain Maes, 2012, door beeldhouwer Marcel Vandenbilcke. We belichten enkel de plaatsen gerelateerd aan Romain Maes.

Itinéraire cyclable Romain Maes

FR

Le coureur cycliste **Romain Maes** (1912-1983) est né dans une famille nombreuse. Il était le 13e enfant de la lignée et après lui, deux autres Maes ont suivi. Dès sa première année en tant que cycliste professionnel, en 1933, il a remporté l'Omloop van het Westen, une course de plusieurs jours. En 1934, il impressionne lors de ses débuts dans le Tour, mais est contraint d'abandonner la course après une grave chute. L'année suivante, il remporte le Tour de France de manière spectaculaire en portant le maillot jaune à toutes les étapes, dont la dernière s'achevait au stade du Parc des Princes à Paris. Après sa carrière, Romain a tenu le bar bruxellois Maillot Jaune près de la gare du Nord.

Départ : le monument Romain Maes, 2012, œuvre du sculpteur Marcel Vandenbilcke

1 Ouderlijk huis van Romain Maes, Gistelsteenweg 500

2 Hier, in de Maalderijstraat, pronkte de molen van de familie Maes, bekend als de **Hogedijkmolen** (1623). Omstreeks 1850 werd deze molen op een torenkot geplaatst. Geen molen te bespeuren? Logisch, in 1923 verhuisde de molen naar Zarren, waar hij als Wullepitmolen verder maalt.

3 De geschiedenis van de fiets ontdekken? Bezoek fietsmuseum de **Velodroom**, goed voor een privécollectie van wel 90 fietsen, een verzameling lantaarns, reclameborden en tal van rareiteiten. Variatie is hier troef. Het museum is enkel open op afspraak, www.museumvelodroom.be.

4 Café Concordia of de plek waar tortelduifjes Romain Maes en Rachel Maeckelbergh hun huwelijksfeest vierden.

1 Maison familiale de Romain Maes, Gistelsteenweg 500.

2 'est ici, dans la Maalderijstraat, que se trouvait le moulin de la famille Maes, connu sous le nom de **Hogedijkmolen** (1623). Vers 1850, ce moulin a été placé sur une tour. Aucun moulin en vue ? Pas étonnant : en 1923, le moulin a été déplacé à Zarren où il a continué à moudre sous le nom de Wullepitmolen.

3 Envie de découvrir l'histoire de la bicyclette ? Visitez le musée du vélo, le **Velodroom**, qui abrite une collection privée de pas moins de

90 bicyclettes, une collection de lanternes, des panneaux publicitaires et de nombreuses curiosités. La variété est le mot d'ordre ici. Le musée est ouvert sur rendez-vous uniquement, à prendre sur le site www.museumvelodroom.be.

- 4** Le **Café Concordia** est l'endroit où les tourtereaux Romain Maes et Rachel Maeckelbergh ont organisé leur fête de mariage.

EN

'Romain Maes' cycle route

Cyclist **Romain Maes** (1912-1983) was born in a large family. The 13th child in a row, he even had two younger siblings. In 1933, his first year as a professional cyclist, he won the 'Omloop van het Westen' stage race. In 1934 he created quite an impression during his Tour debut, but after a serious fall he had to abandon the race. The following year, he won the Tour de France in a most spectacular way, donning the yellow jersey at every stage. The final stage ended at Stadion Parc des Princes in Paris. When he finally hung up his cycling shoes, Romain ran the Brussels pub Maillot Jaune (yellow jersey) near the Brussels-North railway station.

Start: Romain Maes Monument, 2012, by sculptor Marcel Vandenbilcke

- 1** Romain Maes's **parental home**, Gistelsteenweg 500
- 2** Here, on Maalderijstraat, the mill owned by the Maes Family, known as the '**Hogedijkmolen**' (1623), stood tall. Round about 1850, this mill was built on top of a stone substructure. No mill to be seen? Makes sense; in 1923 the mill moved to Zarren, where it continues to work away under the name 'Wullepitmolen'.
- 3** Eager to discover the history of the bicycle? Then visit bicycle museum the '**Velodroom**', which boast a private collection of some 90 bicycles, an array of lanterns, advertising panels and a host of other curiosities. Variation galore! The museum can be visited by appointment only, www.museumvelodroom.be.
- 4** **Café Concordia** or the place where love birds Romain Maes and Rachel Maeckelbergh celebrated their wedding.

Romain Maes Radstrecke

DE

Der Radrennfahrer **Romain Maes** (1912-1983) wurde in eine große Familie geboren. Er war das 13. Kind und ihm folgten noch zwei weitere Geschwister. Bereits in seinem ersten Jahr als Radprofi im Jahr 1933 gewann er das Mehrtagesrennen „Omloop van het Westen“. 1934 beeindruckte er bei seinem Tour-Debüt, musste aber aufgrund eines schweren Sturzes das Rennen aufgeben. Im folgenden Jahr gewann er die Tour de France auf spektakuläre Weise, da er bei allen Etappen mit dem Gelben Trikot ausgezeichnet wurde. Die letzte Etappe endete im Stadion Parc des Princes in Paris. Nach seiner Karriere führte Romain die Brüsseler Bar Maillot Jaune in der Nähe des Nordbahnhofs.

Start: Romain Maes-Denkmal, 2012, des Bildhauers Marcel Vandenbilcke

- 1** **Elternhaus** von Romain Maes, Gistelsteenweg 500
- 2** Hier, in der Maalderijstraat, war die Mühle der Familie Maes, die sogenannte **Hogedijkmolen** (1623), zu sehen. Um 1850 wurde diese Mühle auf eine Art Sockel gesetzt. Keine Mühle zu sehen? Natürlich, denn die Mühle zog 1923 nach Zarren um, wo sie als Wullepitmolen weiter mahlte.
- 3** Entdecken Sie die Geschichte des Fahrrads? Besuchen Sie das Fahrradmuseum **Velodroom**, wo Sie eine Privatsammlung von nicht weniger als 90 Fahrrädern, eine Sammlung von Laternen, Werbetafeln und viele Kuriositäten finden. Abwechslung ist hier das Gebot der Stunde. Das Museum ist nur nach Vereinbarung geöffnet, www.museumvelodroom.be.
- 4** **Café Concordia** oder der Ort, an dem das Liebespärchen Romain Maes und Rachel Maeckelbergh ihre Hochzeit feierten.

Vloethemveld

Het Vloethemveld is een **uniek bos- en natuurgebied** van zo'n 330 ha met een rijke geschiedenis. In 1770 begon de bebossing van dit heidegebied. In WO I volgde de ontbossing, door de Duitse bezetting. Tussen de twee oorlogen fungeerde het domein als Belgisch munitiedepot en op het einde van WO II werd hier een krijgsgevangenenkamp voor Duitse en Baltische soldaten geïnstalleerd. Vandaag primeert in Vloethemveld vooral rust.

Het gebied is erg gevarieerd, met bos, heide, schrale graslanden en voedselarm water. Het voormalige munitiedepot is niet vrij toeganke-

lijk, maar het omliggende bos vormt het ideale decor voor een zondagse uitstap. Zo neemt de bewegwijzerde **Muzewandeling** (groen), die start aan het dorpsplein van Snellegem, je mee op een heuse natuurtocht. Kinderen kunnen zich volop uitleven in dit gebied. Lees er alles over in de rubriek Kidsproof!

Het **Kamp Vloethemveld** bezoek je onder begeleiding van een gids. Beklijvende rondleidingen zijn het hele jaar door mogelijk. Je kunt het gebied ook met een natuurcoach ontdekken. Info en reservaties via <https://vloethemveldvzw.be/>.

Dit is een heerlijk **wandel- of loopgebied**. Opties bij de vleet! De wandellussen variëren van 1,8 tot 10 km en er zijn ook drie natuurlopen, van 1,8, 4,2 of 7 km. De waterhut in Zedelgem en de heidetoren in Jabbeke serveren een weids zicht op de grote vijver en laten je bijzondere vogelsoorten ontdekken.

Alle praktische info en kaarten zijn te vinden op www.natuurenbos.be/vloethemveld.

FR

Le Vloethemveld est une **réserve forestière et naturelle** unique d'environ 330 hectares qui possède une histoire particulièrement riche. C'est en 1770 qu'a débuté la plantation d'arbres sur cette lande. Elle a été déboisée durant la Première Guerre mondiale, sous l'occupation allemande. Entre les deux guerres, le domaine a servi de dépôt de munitions belge, et à la fin de la Seconde Guerre mondiale, un camp de prisonniers de guerre y a été installé pour les soldats allemands et baltes. Heureusement, la paix et la **tranquillité** règnent aujourd'hui au Vloethemveld.

L'ancien dépôt de munitions n'est pas librement accessible, mais la forêt environnante est le cadre idéal pour une sortie dominicale.

Vous pouvez visiter le **camp de Vloethemveld** avec un guide. Des visites intéressantes sont possibles tout au long de l'année. Vous pouvez également découvrir la région avec un coach nature. Informations et réservations auprès de <https://vloethemveldvzw.be/>.

Tous informations pratiques sur www.natuurenbos.be/vloethemveld.

EN

Vloethemveld is a **unique woodland and nature reserve**, some 330 hectares in size, with a rich history. In 1770, the afforestation of these moors commenced. Deforestation followed during WWI, due to the German occupation. Between the two world wars the domain was a Belgian ammunition depot and, at the end of WWII, it became a prisoner-of-war camp for German and Baltic soldiers. These days, **tranquility** is what prevails in Vloethemveld.

The former ammunition depot is not freely accessible, but the surrounding woods are the ideal setting for a Sunday outing.

Vloethemveld Camp can be visited in the company of a guide. Captivating tours are organised all year round. You can also explore the reserve in the company of a nature coach. Information and reservations via <https://vloethemveldvzw.be/>.

All practical info can be found on www.natuurenbos.be/vloethemveld.

DE

Das Vloethemveld ist ein einzigartiges **Wald- und Naturschutzgebiet** von etwa 330 Hektar mit einer reichen Geschichte. Im Jahr 1770 begann die Aufforstung dieses Heidelandes. Die Abholzung erfolgte im Ersten Weltkrieg durch die deutsche Besatzung. Zwischen den beiden Kriegen diente die Domäne als belgisches Munitionsdepot und am Ende des Zweiten Weltkriegs wurde hier ein Kriegsgefangenenlager für deutsche und baltische Soldaten eingerichtet. Heute herrschen in Vloethemveld **Ruhe** und Frieden.

Das ehemalige Munitionsdepot ist nicht frei zugänglich, aber der umliegende Wald ist die ideale Kulisse für einen Sonntagsausflug.

Sie können das **Vloethemveld Camp** mit einem Führer besuchen. Spannende Führungen sind das ganze Jahr über möglich. Sie können die Gegend auch mit einem Naturbus erkunden. Informationen und Reservierungen über <https://vloethemveldvzw.be/>.

Weitere Informationen www.natuurenbos.be/vloethemveld.

Ontdek het Brugse Ommeland

Zorgeloos een bewegwijzerde fiets- of wandelroute volgen? Het kan moeiteloos. Al deze routes zijn bewegwijzerd, meer info of een routekaart bestellen, kan op www.westtoer.be.

kasteel Tillegem. Picknickplaatsen, speelzones en natuurlijke plekjes maken van de Groene Gordel Brugge een absolute topper.

Polderrandfietsroute

47 km

VERTREK

Permekemuseum, Gistelsteenweg 341
(gratis parking)

Langs veilige fietswegen en door de kustpolders heen verken je twee verschillende landschappen. De weidse open vlaktes bij Gistel en Oudenburg en enkele magnifieke boscomplexen, zoals het historisch waardevolle Vloethemveld, in Jabbeke en Zedelgem. Natuurdomein Hoge Dijken is dan weer het walhalla voor vogelspotters. Langs de Groene 62 is het aangenaam verpozen aan de Stationsput in Eernegem, waar de stoomtreinen ooit van water werden voorzien.

Oude Dijkenroute

43 km

INPIKKEN

aan kerk Stalhille - Cathilleweg
of aan Stalhillebrug

Via dit traject maak je kennis met het platte land ten oosten van Oostende. Vanuit Stalhille wordt het natuurgebied De Hoge Dijken verkend. Je ontdekt het rijke bouwkundige erfgoed van Ettelgem en Oudenburg en fietst langs de Plassendalevaart en de Oostendse vaart. Via Klemskerke, De Haan en Vlissegem gaat het terug richting Stalhille.

Groene Gordel Brugge

53 km

VERTREK

Hof van Straeten 2 (gratis parking)

Deze fietsroute laat je kennismaken met de gevarieerde omgeving rondom Werelderfgoedstad Brugge. Goed voor een veelzijdige mix van bossen, kasteelparken, open landschappen met akkers en weiden, loodrechte kanalen en pittoreske dorpjes. Ontdek ook de vele historische bezienswaardigheden zoals het Fort van Beieren, de Abdij van Male en het

Breduinafietsroute

45 km

INPIKKEN

aan Nieuwegebrug - Nachtegaalstraat -
kerk Stalhille

De Breduinaroute stuurt je langs stemmige dorpjes en plattelandswegen door het polderlandschap tussen Bredene en Brugge. Deze landbouwstreek is een van de meest gave landschappen van West-Vlaanderen.

Meetkerkse Moerenwandelroute

15 km

INPIKKEN

in Oosternieuwweg (vanuit Nieuwegebrug)

De Meetkerkse Moerenwandelroute verkent het gelijknamige gebied tussen het kanaal Brugge-Oostende en het dorp Meetkerke. Dankzij het natuurinrichtingsproject, waarbij het gebied vernat werd, gedijen planten en dieren hier opnieuw. De route kan eventueel ingekort worden tot 6,7 km. Stevige wandelschoenen zijn nodig, bij nat weer is deze wandeling niet buggy-proof.

Of stippel je liever zelf een **knooppuntencircuit** uit? Jabbeke is deel van het Fietsnetwerk Brugse Ommeland. Ruim 930 kilometer fiets- en knooppuntenplezier dus door bossen en polders, langs kastelen en kanalen met pittoreske dorpen en stadjes onderweg.

FR

Suivre tranquillement un itinéraire cyclable ou pédestre balisé ? Pas de problème. Tous ces itinéraires sont balisés. Vous pourrez trouver plus d'informations ou commander une carte sur www.westtoer.be.

EN

Prefer to follow a signposted cycle route or walking trail? No problem! All these routes are signposted. For further information or to order a route map, visit www.westtoer.be.

DE

Sorglos einer ausgeschilderten Rad- oder Wanderoute folgen? Es kann mühelos durchgeführt werden. Alle diese Routen sind ausgeschildert. Unter www.westtoer.be können Sie weitere Informationen finden oder eine Karte bestellen.

Ou préférez-vous tracer vous-même **un circuit en combinant les points-nœuds** ? Jabbeke fait partie du réseau cyclable Brugse Ommeland. Plus de 930 kilomètres de routes cyclables et de points-nœuds à travers les forêts et les polders, le long des châteaux et des canaux.

Prefer to plot your **own junction circuit** perhaps? Jabbeke forms part of the Bruges Hinterland cycle network. More than 930 kilometres of cycle and junction fun through forests and polders, along castles and canals with picturesque villages and towns en route.

Oder wollen Sie lieber eine eigene **Knotenpunkt-schleife** aufstellen? Jabbeke ist Teil des Brügge-Ommeland-Radwegenetzes. Über 930 Kilometer Radvergnügen anhand der Knotenpunkte durch Wälder und Polder, entlang von Schlössern und Kanälen mit malerischen Dörfern und Städten am Weg.

Diverse fiets- en looproutes

Er zijn verschillende Bloso-mountain-bikeroutes, de belangrijkste is **De Bos-senroute** (groene signalisatie, 42 km).

In dit traject is er een technische off-road wielerpiste nabij het Vlamingsveld.

VERTREK- EN EINDPLAATS

Vlamingsveld 40, Jabbeke (gratis parking)

De **Kasteelbossen**-fietsroute (41 km): via de fietsknooppunten verken je de Kasteelbossen, die zich uitstrekken ten zuidwesten van Brugge. De grootste groene long in deze stedelijke omgeving. Het tracé brengt je van het ene naar het andere kasteel.

VERTREKPLAATS

Dorpsplein Snellegem, Kerkeweg (gratis parking) (knooppunt 76) en ga naar knooppunt 90.

Fervente lopers beschikken in de **Kas-teelbossen** over enkele uitdagende bewegwijzerde loopparcours.

STARTPLAATS

De aanlooproute start aan het dorpsplein van Snellegem (Kerkeweg) of SPC Varsenare (Hof van Straeten).

FR

Il existe plusieurs itinéraires de VTT tracés par le Bloso, le plus important étant la **Bossenroute** (signalisation verte, 42 km).

La piste cyclable **Kasteelbossen** (41 km) : les points-nœuds vous permettent d'explorer les Kasteelbossen qui s'étendent au sud-ouest de Bruges. Ou encore Sint-Andries et Sint-Michiels et les communes de Zedelgem et Jabbeke. Il s'agit d'un grand ensemble forestier, et le plus grand poumon vert de cet environnement urbain. L'itinéraire vous mène d'un château à l'autre.

Les passionnés de marche peuvent s'aventurer sur la piste de randonnée des Kasteelbossen.

EN

Various Bloso mountain biking tracks, the most important one being **De Bossenroute** (green signs, 42 km).

The '**Kasteelbossen**' cycle route (41 km): via the cycle junctions you can explore the Kasteelbossen (woodlands) which extend south west of Bruges, or Sint-An-

dries and Sint-Michiels and the towns of Zedelgem and Jabbeke. A large woodland cluster and the largest green lung in this urban environment. The route takes you from one castle to the next.

The Kasteelbossen also has a challenging running track for keen runners.

DE

Es gibt mehrere Bloso-Mountainbike-Routen, die wichtigste davon ist **De Bossenroute** (grüne Signalisierung, 42 km).

Die Kasteelbossen-Radroute (41 km): Über die Radknotenpunkte erkunden Sie die **Kasteelbossen**, die sich südwestlich von Brügge erstrecken. Oder über Sint-Andries und Sint-Michiels und die Gemeinden Zedelgem und Jabbeke führen. Es ist ein großer Waldcluster und die größte grüne Lunge in dieser städtischen Umgebung. Der Weg führt Sie von einem Schloss zur nächsten.

Eifrigen Läufern steht in dem Kasteelbossen eine anspruchsvolle Laufstrecke zur Verfügung.

Kidsproof!

Duik in het Klein Strand!

Een frisse duik in de grote zwembijver, toeren uithalen op het waterglijbanencomplex of kuieren op het zandstrand? Het kan allemaal in het recreatiepark Klein Strand. De allerkleinsten ploeteren naar hartenlust in het ondiepe kinderbad, springen eindeloos op de springkussens, ravotten in het overdekte ballenbad of verleggen hun grenzen in een van de speeltuinen. 's Zomers nog meer animatie, shows en spektakels.

Klein Strand, Varsenareweg 29,
050 81 14 40, info@kleinstrand.be

Word Robin Hood!

Kinderen wanen zich Robin Hood in de Speelplekke van het Maskobos, ook bekend als het Moordenaarsbos. Eindeloos ravotten dus. Heb je je al op het touwen- en balkenparcours gewaagd? Ook in de rest van dit speelbos vind je tal van doe-opdrachtjes. Leerrijk én plezant.

Maskobos, Zilverstraat (parking Aartrijksesteenweg nabij begraafplaats)

Spelen tot zonsondergang!

Een speelzone van 3,2 ha, dat vind je in het Vloethemveld. Kinderen kunnen volop ravotten. Goed voor een totempaal, houtsnijwerk-dieren, stapblokken, speelpaddenstoelen, een kamp, een tunnel, een zandberg en picknick-plekken om dat kleine grut in de gaten te houden. Want opgelet, hier wordt de fantasie serieus geprikkeld. Speelgoesting in overvloed dus. Hier beleeft elke belhamel grote en kleine avonturen. De speelzone is bovendien het hele jaar vrij toegankelijk, van zonsopgang tot zonsondergang.

Vloethemveld speelzone,
Diksmuidse Heirweg, Zedelgem

Spelen in het dorp!

In Jabbeke pakt elke dorpskern uit met fijne, kleine speelpleinen. Je vindt ze op de gratis toeristische kaart.

Plongez dans la Klein Strand !

Faire un plongeon rafraîchissant dans le grand étang de baignade, dévaler les toboggans aquatiques ou lézarder sur la plage de sable ? Tout est possible au parc récréatif Klein Strand. Les plus petits peuvent barboter dans la piscine pour enfants peu profonde, sauter sans fin sur les châteaux gonflables, s'ébattre dans la piscine à balles couverte ou repousser leurs limites dans l'une des aires de jeux. Et en été, il y a encore plus de divertissements, de spectacles et d'animations.

Devenez Robin des Bois !

Les enfants se prendront pour Robin des Bois dans l'aire de jeux Maskobos, dont le bois est aussi connu sous le nom de Moordenaarsbos. De quoi s'ébattre

sans fin. Envie de vous aventurer sur le parcours de cordes et de poutres ? Vous trouverez également de nombreuses activités à faire dans ce bois ludique à la fois éducatif et amusant.

Jouer jusqu'au coucher du soleil !

Le Vloethemveld comporte une aire de jeux de 3,2 hectares avec un totem, des animaux sculptés dans le bois, des trempins, des champignons de jeu, un camp, un tunnel, une dune de sable et des aires de pique-nique pour garder un œil sur les petits. Car attention, leur imagination va être sérieusement stimulée ! L'aire de jeux est librement accessible toute l'année, du lever au coucher du soleil.

Jouer dans le village !

À Jabbeke, chaque centre de village possède ses propres petites aires de jeux. Elles sont indiquées sur la carte touristique gratuite.

EN

Dive into the 'Klein Strand'!

A refreshing dive into the large swimming pond, performing the daftest stunts in the water slide complex or lazing about on the sandy beach? Leisure Park 'Klein Strand' has it all! The tiny tots can splash about in the shallow children's pool, jump around on the bouncers, horse about in the indoor ball bath or put their skills to the test on one of the playgrounds. During summertime even more entertainment, shows and spectacles.

Robin Hood reincarnated!

Children will imagine themselves to be Robin Hood in the Maskobos, also known as Murderers' Forest, 'Speelplekke'. In other words, endless horsing around!

Have you tried your hand at the ropes course yet? Or checked out the other challenges dotted around this play area in the woods? Educational and great fun.

Play until the sun goes down!

Vloethemveld boasts a play area 3.2 ha in size. Complete with a totem pole, woodcarved animals, stepping blocks, toy toadstools, a camp, a tunnel, a sand hill and picnic areas to keep an eye on your brood. Be warned though, their imagination is bound to run wild here. Incidentally, the play area is open all year round, from dawn to dusk.

Playing in the village!

In Jabbeke, the various areas all have their own great little playground. You will find them on the free tourist map.

DE

Wasserspaß am Kleinen Strand!

Ein erfrischender Sprung in den großen Schwimmteich, Kunststücke auf der Wasserrutschenanlage oder ein Spaziergang am Sandstrand? Im Erholungspark Klein Strand ist das alles möglich. Die Kleinen können im flachen Kinderbecken planschen, auf den Hüpfburgen endlos hüpfen, im überdachten Bällebad herumtollen oder auf einem der Spielplätze ihre Grenzen austesten. Im Sommer gibt es noch mehr Unterhaltung, Shows und Vorstellungen.

Werden Sie Robin Hood!

Auf dem Spielplatz Maskobos, auch bekannt als Mörderwald, fühlen sich Kinder wie Robin Hood. So toben Sie sich endlos aus. Haben Sie sich schon an den Seil- und Balkenparcours gewagt? Auch im Rest des Spielwaldes finden Sie viele Aktivitäten. Informativ und unterhaltsam.

Spielen Sie bis zum Sonnenuntergang!

Ein 3,2 ha großes Spielgebiet befindet sich im Vloethemveld. Gut für einen Totempfahl, holzgeschnitzte Tiere, Trittsteine, Spielpilze, ein Lager, einen Tunnel, einen Sandberg und Picknickplätze, um die Kleinen im Auge zu behalten. Denn aufgepasst, hier wird die Phantasie kräftig angeregt. Der Spielplatz ist das ganze Jahr über frei zugänglich, von Sonnenaufgang bis Sonnenuntergang.

Spielen im Dorf!

In Jabbeke hat jedes Dorfzentrum seine eigenen schönen, kleinen Spielplätze. Sie finden sie auf der kostenlosen Touristenkarte.

Eten & drinken

Hier vind je een uitgebreide waaier aan eet- en drinkgelegenheden, met regelmatige openingsuren.

Afhaal

Bistro

Brasserie

Café

Feestzaal

Frituur

Imkerij

Lunch

Ontbijt

Praat- en
eetcafé

Restaurant

Tapas

Tearoom

Terras

Volksspelen

Alainprovist Estaminet

Ernegemweg 88

+32 477 40 10 08

alain.vanloven1@telenet.be

Bar Passage

Westernieuweg 99

+32 493 32 16 42

happy.horse@ruiterkoopjes.be

Beukenhof

Gistelsteenweg 342

+32 472 89 20 79

kennyderuwebeukenhof@gmail.com

Bie Maties

Gistelsteenweg 497

+32 474 39 91 18

biematies@gmail.com

Bistro Léon

Gistelsteenweg 278

+32 479 30 46 24

info@bistro-leon.be

Bistro 't Kloeftje

Cathilleweg 106

+32 499 35 87 22

kloeftje@gmail.com

Brasserie Fiston

Gistelsteenweg 123

+32 50 66 68 64

info@brasserie-fiston.be

Brasserie Stuyvenberg

Gistelsteenweg 27

+32 50 67 59 16

info@brasseriestuyvenberg.be

China Garden

Varsenareweg 29

+32 50 81 43 10

chinagarden.jabbeke@gmail.com

Concordia

Constant Permekelaan 1

+32 50 81 48 57

Côté Préféré

Dorpsstraat 47

+32 50 68 56 95

info@cote-prefere.be

De Leeuw

Oude Dorpsweg 3

+32 50 38 18 18

yveshendrickx@hotmail.com

De Linde - Les Tzars

Vedastusstraat 65-67

+32 50 81 53 53

natascha.knockaert@telenet.be

De Scheve Hoek

Cathilleweg 83

+32 485 57 74 34

info@bbtzoute.be

De Snelle Duve

Isebaertstraat 50

+32 491 50 50 10

cafedesnelleduve2019@gmail.com

De Stille Genieter

Dorpsstraat 27

 +32 50 70 68 02
 elruwe@telenet.be
De Velddreef

Gistelsteenweg 171

 +32 50 38 99 95
 info@velddreef.be
De Wereld Is Klein

Gistelsteenweg 77

+32 50 30 00 88

Enroute 367

Gistelsteenweg 20

 +32 494 27 64 78
 enroute367@gmail.com
Ensemble

Gistelsteenweg 223

 +32 496 95 06 09
 info@bistro-ensemble.be
Estaminet Ter Spinde

Stationsstraat 174

 +32 50 81 44 48
 info@terspinde.be
Friet Sebiet

Gistelsteenweg 133b

 +32 50 73 78 53
 frietsebiet@gmail.com
Friterie Resto Wagon 86

Stationsstraat 86

 +32 498 32 73 61
 patrick.salembier1@telenet.be
Frietpunt

Constant Permekelaan 85

 +32 479 67 52 90
 frietpuntjabbeke@gmail.com
Frituur Feliz

Ernegemweg 26

 +32 50 42 83 49
 enyu19901@hotmail.com
Kenny's Paradijs

Paradijsweg 59

+32 479 53 42 62

La Pizza

Gistelsteenweg 635

+32 496 04 89 83

L'Histoire

Gistelsteenweg 47

 +32 497 39 74 42
 lhistoire.varsenare@gmail.com
Manzo's Tapas & Bistro

Constant Permekelaan 63

 +32 50 66 14 46
 info@manzos.be
MiKa Cocktails

Dorpsstraat 14C

 +32 483 20 57 95
 mikacocktails@gmail.com
Pizza-foon

Ernegemweg 49

+32 50 81 51 81

Saporo

Aartrijksesteenweg 167

 +32 50 70 08 81
 info@saporo.be
't Hoekske

Cathilleweg 98

 +32 50 70 32 50
 wesley.lambrecht@telenet.be
't Oosthof

Oostmoerstraat 1

 +32 50 81 16 53
 mail@oosthof.be
't Oud Gemeentehuis

Oude Dorpsweg 70

 +32 50 38 73 13
 ogh.varsenare@outlook.be
Tannine et Cuisine

Zomerweg 106

 +32 50 81 26 85
 info@tannineetcuisine.be
Taverne De Boei

Varsenareweg 38

 +32 475 74 33 51
 info@kleinstrand.be

Tutti

Aartrijksesteenweg 9

+32 467 09 38 06

info@restauranttutti.be

Buurthuis De Post

Kapellestraat 1

+32 50 81 01 99

buurthuis@jabbeke.be

Hof ter Straeten Varsenare

Hof van Straeten 2

+32 50 81 02 12

spc.varsenare@gmail.com

Vrijetijdscentrum Jabbeke

Vlamingveld 40

+32 50 81 01 67

vtc.jabbeke@gmail.com

Streekproducten

Proef van het lekkers dat Jabbeke te bieden heeft! Heb je het Permeketaartje al geprobeerd? Deze is te verkrijgen bij alle warme bakkers in de gemeente.

Aardbeienkwekerij Matika

Zomerweg 18

appel- aardbeiensap, aardbeien, confituur, bavarois, aardbeiensaus

+32 477 97 46 33

matikabvba@gmail.com

Baliehof Zuivelboerderij

Gistelsteenweg 577

hoevekazen, verse zuivel, desserts, streekproducten

+32 50 81 11 02

contact@baliehof.be

Bier Willie

Varsenareweg 34

bier

De Nachtegaal kaasboerderij

Nachtegaalstraat 31

zuivel, kazen, aardappelen

+32 50 31 84 38

david.raen@hotmail.com

De Sfeermaker

Kalsijdeweg 18

honingproducten: koekjes, snoep, thee, bier, wijn,...

+32 50 81 29 31

info@desfeermaker.be

Dhoestfarm

Hogeweg 7b

sla, tomaatjes

+32 50 39 56 98

filip.dhoest@gmail.com

Dirk en Hilde Martens-Kerckhove

Westernieuwweg 96

zuivel, eieren, aardappelen

+32 50 31 85 98

hilde_kerckhove@hotmail.com

Hoeve Klokkehof

Westernieuwweg 98

aardappelen, ajuinen en eieren

+32 50 31 53 23

pascal.brusselle@telenet.be

Hoeve Ter Hauwe - Aardbeien Segaert

Hogeweg 539

aardbeien, prei

+32 50 39 39 84

bart.segaert@telenet.be

Hoeveslagerij 't Riethof

Expressweg N377 2

vlees, charcuterie

+32 50 81 24 99

hetriethof@telenet.be

Johanna Meuleman en Céline Schollier

Hof Van Straeten 3

aardappelen, appelsap

+32 50 39 52 17

johanna.meuleman@telenet.be

Jorchrishoeve

Legeweg 2

hoevevlees

+32 50 81 10 46

dries_timmerman@telenet.be

Laurica Plants - Lauretum - Garden Boutique

Zomerweg 20

hoevewinkel

+32 50 81 17 43

info@lauretum.be

Maalderij Jean-Pierre Van Eecke

Molenstraat 3

bakbloem

+32 50 39 52 05

Pralifino Gistelsteenweg 187
pralines, coffee snacking, ijs

+32 468 35 92 29
contact@pralifino-varsenare.be

't Kruidenboerderietje Cathilleweg 68
gedroogde kruiden, infusies, thees, eigen honing,
zoetigheden, geschenkmanden

+32 485 43 58 45
tkruidenboerderietje@telenet.be

Timmerman - Vandeveld Zomerweg 14
hoevewinkel

+32 50 81 17 09
gtvjab@telenet.be

Vlees en Zo Oostmoerstraat 37
hoeveslagerij

+32 497 13 31 13
info@vleesenzo.be

Wijndomein Lescrauwaet Zomerweg 10a
wijn

info@wijndomein-lescrauwaet.be

Logeren

Vind de mooiste, gezellige adresjes om in Jabbeke te overnachten in deze lijst met erkende logies.

 Appartement	 A+ A+-label	 Huisdieren toegelaten	 Rolstoel-toegankelijk
 B&B	 Airco	 Lunch	 Wellness/sauna
 Camping	 Familiekamer	 Ontbijt	 Wifi
 Hotel	 Fietsstalling	 Parking	 Zwembad
 Vakantie-woning	 Fietsverhuur		

B&B De Passant Boekweitstraat 5

+32 476 92 66 42
info@de-passant.be
www.de-passant.be

B&B De Vossenbarm Hildegheemweg 5

+32 475 31 45 36
info@devossenbarm.be
www.devossenbarm.be

B&B De Kastanjeboom Kastanjebosstraat 19

+32 473 47 89 98
info@dekastanjeboom.be
www.dekastanjeboom.be

B&B Lievejan tussen Brugge en Zee
Constant Permekelaan 40

+32 491 37 30 36
info@lievejan.be
www.lievejan.be

B&B 't Zoute Cathilleweg 83

+32 485 57 74 34
info@bbtzoute.be
www.bbtzoute.be

B&B Waterput Waterput 1

+32 468 06 26 62
waterput1stalhille@gmail.com

Cedrus Oude Dorpsweg 8

+32 476 98 23 38
pvl-cedrus@outlook.com

Loverlij Oude Gistelsteenweg 8

+32 486 61 49 49
info@loverlij.be
www.loverlij.be

Extra Verte Weststraat 2

+32 476 76 54 92
info@extraverte.be
www.extra-verte.be

Het Polderhof Cathilleweg 188

+32 50 81 32 45
welkom@hetpolderhof.be
www.hetpolderhof.be

Hof Van Straeten Hof Van Straeten 1

+32 468 49 65 31
welkom@hofvanstraeten.be
hofvanstraeten.be

Melindis B&B Oude Bruggeweg 10

+32 499 26 47 05
info@melindis.be
www.melindis.be

Tannine & Cuisine Zomerweg 16

+32 50 81 26 85
info@tannineetcuisine.be
www.tannineetcuisine.be

Klein Strand Varsenareweg 29

+32 50 81 14 40
info@kleinstrand.be
www.kleinstrand.be

Hove ter Hille Expressweg N377

+32 50 81 11 97
info@hove-ter-hille.be
www.hove-ter-hille.be

Ibis Budget Jabbeke Varsenareweg 35

+32 50 64 18 00
ha231@accor.com
https://all.accor.com/a/nl.html

De Kleine Glorie Oude Bruggeweg 1

www.airbnb.be/rooms/560684438
001312971?source_impression_id=p3_1719843767_P35vOCuXngU_ybKg

De Kwetshage Kwetshagestraat 19

+32 479 47 57 97
reserveren@dekwetshage.be
www.dekwetshage.be

De Perelaar Ettelgemstraat 11a

+32 472 28 76 28
info@vakantiewoningdeperelaar.be
www.vakantiewoningdeperelaar.be

Duins Genot Duineweg 1a

+32 470 101 901
info@duinsgenot.be
www.duinsgenot.be

Flockhof Duineweg 7

+32 472 45 03 67
info@flockhof.be
www.flockhof.be

Hoeve Hagepoorter Krakeelstraat 2

+32 475 51 89 75
 info@hagepoorter.be
 www.hagepoorter.be

Hof ten Bogaerde Walbekerstraat 21

koen@samagro.com

Holiday Suites Jabbeke Varsenareweg 29

+32 2 588 03 03
 info@holidaysuites.be
 www.holidaysuites.be

Horizon Zerkegemstraat 51

0470 10 10 80
 joeri.van.bijlen@gmail.com

Mijn Rust Constant Permekelaan 81

+32 474 86 64 01
 wernerpijkels@hotmail.com

Summerwaylodge Zomerweg 41a

+32 472 65 12 66
 summerwaylodge@gmail.com
 www.summerwaylodge.com

Vakantiewoning Margaretha
Vedastusstraat 1

0478 21 99 90
 frankdumarey@hotmail.com

Villa Bijenhof Gistelsteenweg 59

+32 50 70 49 26
 vandewallehollevoet@hotmail.com

Waterway Lodge Westernieuweg 88

0472 65 12 66
 waterwaylodge@mail.com
 www.waterwaylodge.be

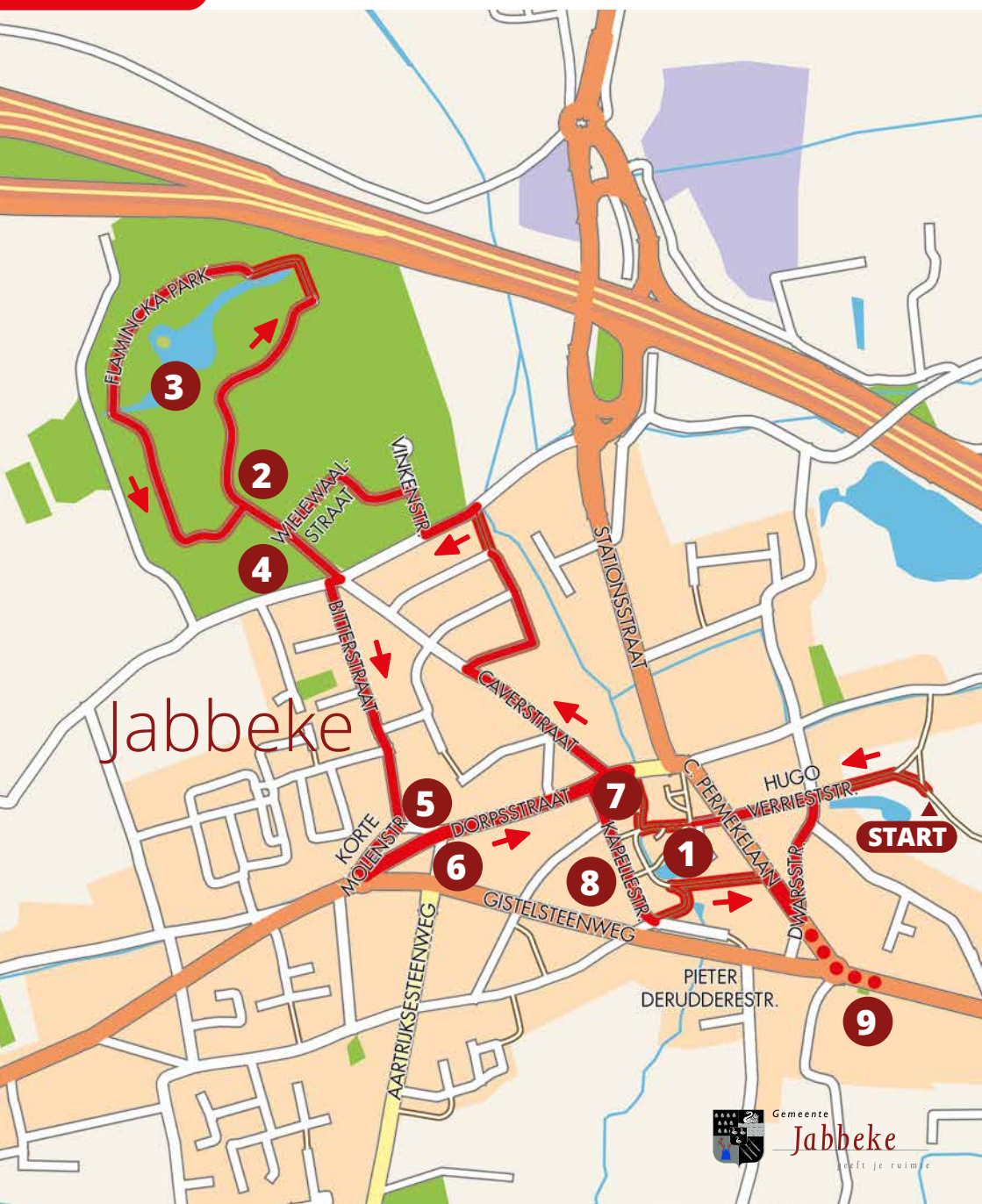

5,5 km

Erfgoedwandeling Jabbeke

Pieter De Rudder-wandeling

Gemeente

Jabbeke

zoekt je ruimte

Niet-bewegwijzerde wandeling

PARKING

Parking Vrijtijdscentrum
Jabbeke, Vlamingveld 40
(gratis parking)

ONDERGROND buggy-proof

START

Vrijtijdscomplex Jabbeke, sport-, jeugd-,
culturele infrastructuur en bibliotheek

- 1** De Jabbekebeek, gemeentelijk park
- 2** Pieter De Rudderkapel
- 3** Flaminckpark met overblijfselen
van twee oude domeinen
- 4** Kapel Boerinnenbond (FERM)
- 5** Molen van Kerrebroeck
- 6** Kilometerpaal
- 7** Sint-Blasiuskerk met grafmonument
Constant Permeke en Pieter De Rudder
- 8** Pastorie als deel van VBS De Klimtoren
- 9** Permekemuseum

MEER INFO in deze gids

Route onderbroken, moeilijke doorgang?
Meld het ons, gemeentehuis@jabbeke.be.

4,7 km

Erfgoedwandeling Varsenare

Juffrouwen de Man-wandeling

Gemeente

Jabbeke

ERFDEEL VAN DE NEDERLANDSE ERFGEDACHTENIS

Niet-bewegwijzerde wandeling

PARKING

Parking kerk Varsenare,
Oude Dorpsweg
(gratis parking)

ONDERGROND buggy-proof

START

Sint-Martinuskerk met vredesboom

- 1** 16de-eeuwse hoeve met aan overkant afdeling van het gemeentehuis
- 2** Zandstraat (oude Romeinse weg)
- 3** Villa Santa Maria, zomerverblijf baron Jacques de Crombrugghe
- 4** 'De Mans Rotse' in het domein De Blauwe Torre
- 5** Kasteel De Blauwe Torre
- 6** Dreef Hof van Straeten
- 7** Het Provenhof
- 8** Opgravingplaats La Tène-tijdperk (450 v.Chr. tot 100 n.Chr.)
- 9** Sport-, jeugd- en cultuurcomplex 'Hof ter Straeten' Varsenare
- 10** Blindenzorg Licht en liefde
- 11** Grafmonument Paul Snoek

MEER INFO in deze gids

Route onderbroken, moeilijke doorgang?
Meld het ons, gemeentehuis@jabbeke.be.

4,2 km

(10 km / 11 km)

Erfgoedwandeling Snellegem

Jacob van Maerlant-wandeling

Snellegem

START

BAEKELANDPAD

BAEKELANDPAD

Gemeente

Jabbeke

geeft je ruimte

Niet-bewegwijzerde wandeling (4,2 km)
Bewegwijzerde wandeling
(10 of 11 km)

PARKING

Dorpsplein Snellegem,
Kerkeweg (gratis parking)

ONDERGROND buggy-proof

START

't Oosthof en romaanse Sint-Elooiskerk

- 1** Voormalige tramroute Brugge-Diksmuide
- 2** Fietsmuseum Velodroom (op afspraak)
- 3** Boerenmolen
- 4** Hanseeuwkapel
- 5** Kapel van de Boerinnenbond
- 6** Kerk van Snellegem

MEER INFO in deze gids

Aan het dorpsplein, langs 't Oosthof en de school vertrekt de bewegwijzerde wandelroute **Baekelandtpad** (10 km).

De **Muzewandeling** (groene vierkante signalisatie, 11 km) start ook op het dorpsplein van Snellegem. Bij nat weer heb je stevige wandelschoenen nodig en is deze wandelroute niet buggy-proof.

Route onderbroken, moeilijke doorgang, bordje verdwenen of beschadigd? Meld het ons, gemeentehuis@jabbeke.be.

5,1 km

(18 km)

Erfgoedwandeling Zerkegem

Paradijsweg-wandeling

Gemeente

Jabbeke

gemeente ruimte

Niet-bewegwijzerde wandeling (5,1 km)
Bewegwijzerde wandeling (18 km)

PARKING

Parking dorpsplein
Zerkegem, Bekegemstraat
(gratis parking)

ONDERGROND buggy-proof

START

Sint-Vedastuskerk

- 1** Hof Ter Walle
- 2** Paradijsweg
- 3** Personeelsbunkers WO II
- 4** Oude pastorie met pastorietaan
- 5** Mariakapel
- 6** Zerkegemse molens (nu verdwenen)
- 7** Monument Romain Maes

MEER INFO in deze gids

Je kunt deze wandeling uitbreiden door de zeshoekige bordjes van het **Ter Wallepad** te volgen (een lus van 18 km).

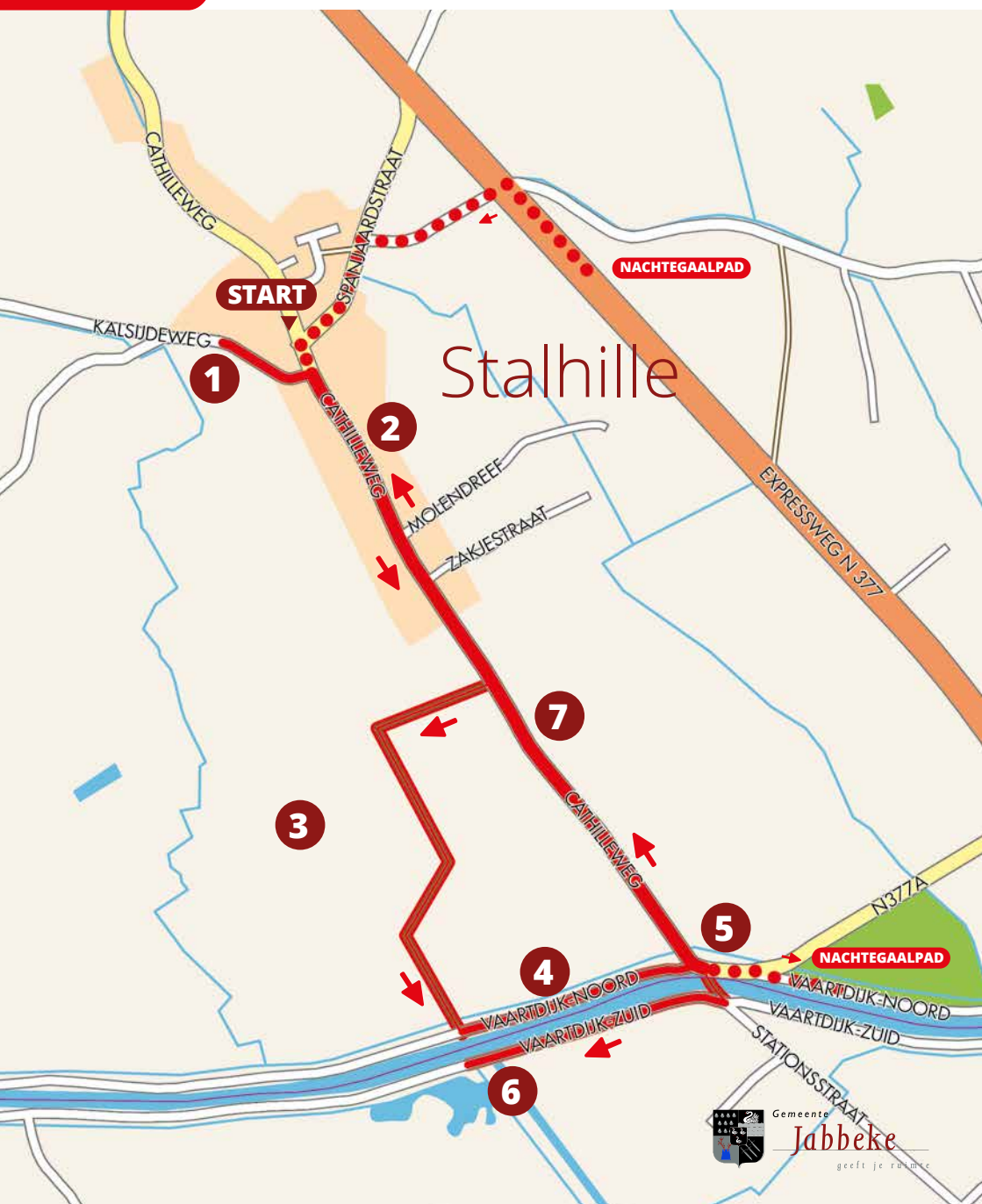
Route onderbroken, moeilijke doorgang, bordje verdwenen
of beschadigd? Meld het ons, gemeentehuis@jabbeke.be.

3,6 km
(11 km)

Erfgoedwandeling Stalhille

Oudlandpolder-wandeling

Gemeente

Jabbeke

geeft je ruimte

Niet-bewegwijzerde wandeling (3,6 km)
Bewegwijzerde wandeling (11 km)

PARKING

Kalsijdeweg Stalhille,
achterkant kerk
(gratis parking)

ONDERGROND buggy-proof

START

Oudlandpolders en Sint-Jan-Baptistkerk

- 1** Glasblazerij en imkerij
- 2** Cathilleweg, hoofdstaat
- 3** Natuurgebied Schobbejak
- 4** Kanaal Brugge-Oostende
- 5** Stalhillebrug
- 6** Picknickplaats Jabbekebeek
- 7** Oude hoeve met rosmolen

MEER INFO in deze gids

Je kunt deze wandeling uitbreiden door de zeshoekige bordjes van het **Nachtegaalpad** te volgen (een lus van 11 km).

Route onderbroken, moeilijke doorgang, bordje verdwenen
of beschadigd? Meld het ons, gemeentehuis@jabbeke.be.

9,5 km

Natuurwandeling

Maskobos - Vloethemveld

Gemeente

Jabbeke

leef je ruimte

Niet-bewegwijzerde wandeling

PARKING

Parking Maskobos,
Aartrijkssteenweg
(nabij begraafplaats,
gratis parking)

ONDERGROND buggy-proof bij droog weer

START

Maskobos

- 1** Heidetoren in Vloethemveld
- 2** Stroperspad en Boerenmolen
- 3** Gedenkmonument Damn Yankee
- 4** Laurierkwekerij

MEER INFO in deze gids

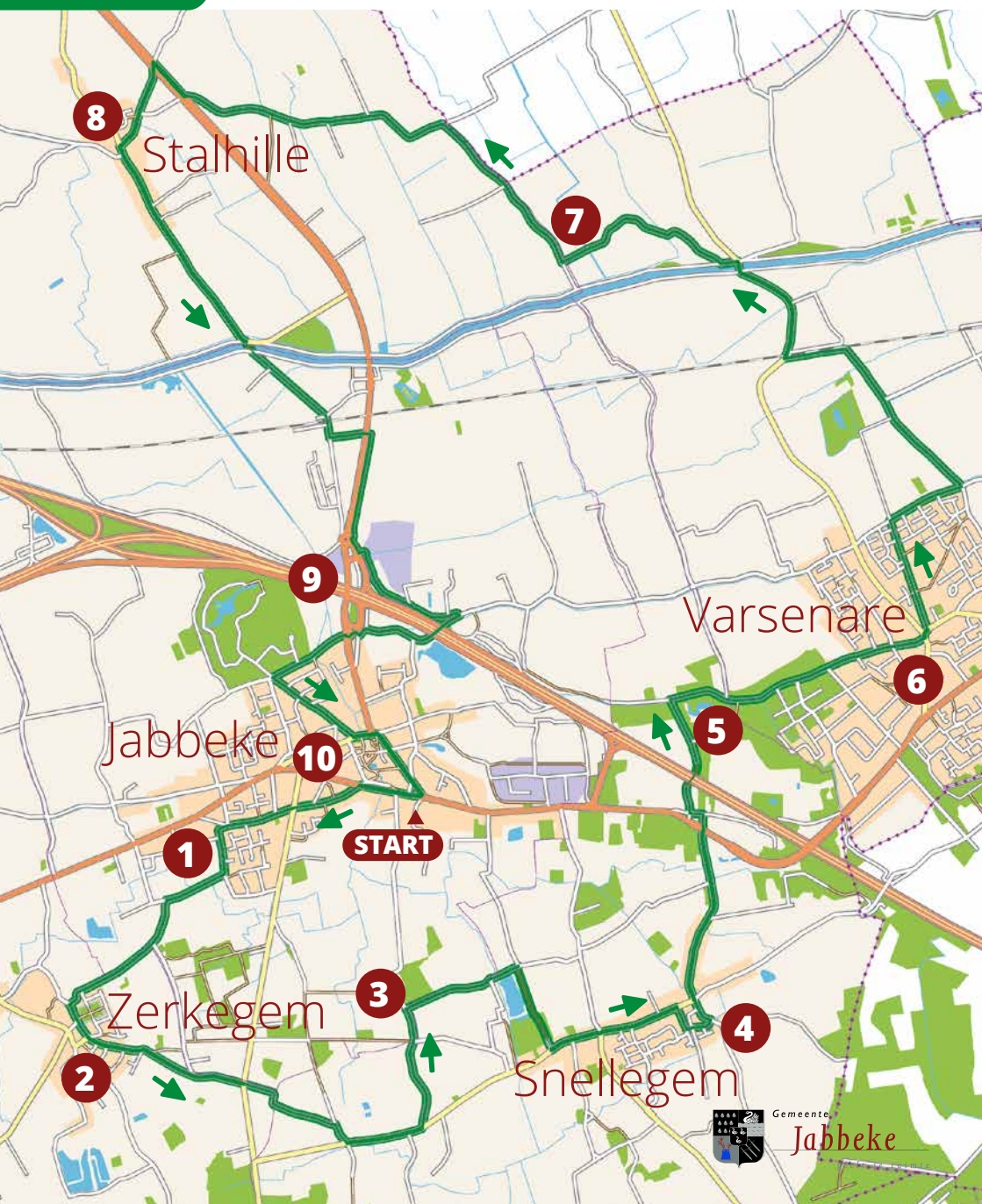
Route onderbroken, moeilijke doorgang?
Meld het ons, gemeentehuis@jabbeke.be.

27 km

Fietsroute

Permeke achterna

Gemeente

Jabbeke

Bewegwijzerde fietsroute

PARKING

Permekemuseum,
Gistelsteenweg 341
(gratis parking)

ONDERGROND 100% verhard

START

Permekemuseum

- 1** Boomkapel in grote eik in Zerkegemstraat
- 2** **Zerkegem:** Sint-Vedastuskerk, pastorietaan
- 3** Landbouwbedrijven
- 4** **Snellegem:** 't Oosthof, romaanse kerk Sint-Elooi
- 5** Kasteel van Snellegem
- 6** **Varsenare:** Sint-Martinuskerk, vredesboom
- 7** Polderlandschap
- 8** **Stalhille:** Sint-Jan Baptist kerk met orgel
- 9** Barakken WO II, weerstation, monument 'Land Speed Record'
- 10** **Jabbeke:** Sint-Blasiuskerk, graf Constant Permeke

MEER INFO in deze gids

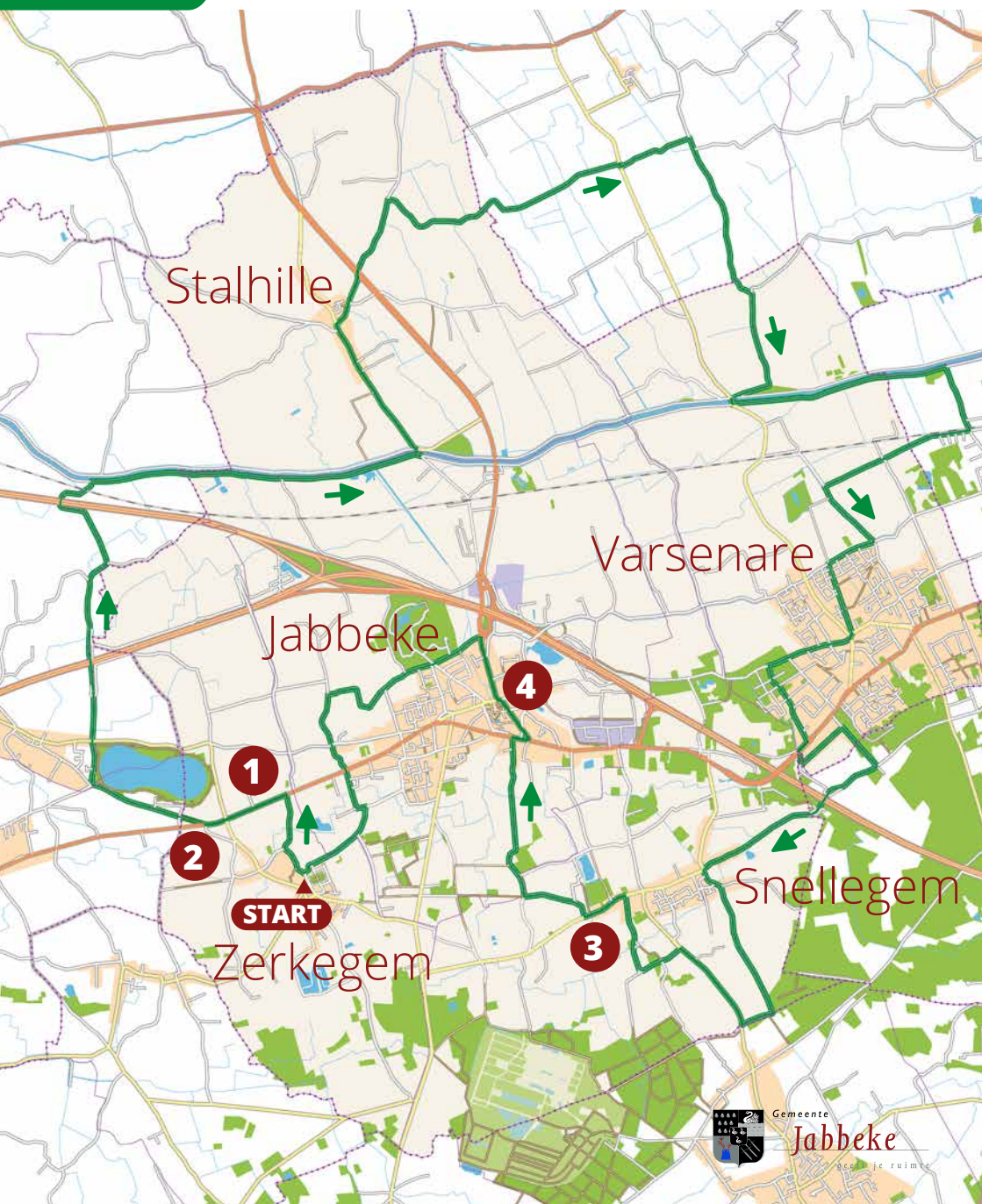
Route onderbroken, moeilijke doorgang, bordje verdwenen
of beschadigd? Meld het ons, gemeentehuis@jabbeke.be.

42 km

Fietsroute

Romain Maes

Gemeente

Jabbeke

geen je ruimte

Bewegwijzerde fietsroute

PARKING

Parking dorpsplein
Zerkegem, Bekegemstraat
(gratis parking)

ONDERGROND 100% verhard

START

Monument Romain Maes

- 1** Ouderlijk huis
- 2** Locatie toenmalige molen familie Maes
- 3** Fietsmuseum Velodroom (op afspraak)
- 4** Café Concordia: locatie huwelijksfeest Romain Maes

MEER INFO in deze gids

Route onderbroken, moeilijke doorgang, bordje verdwenen
of beschadigd? Meld het ons, gemeentehuis@jabbeke.be.

Steek hier je toeristische kaart
waar extra info op te vinden is.

Gemeente

Jabbeke

geeft je ruimte